

हाम्रो जीवन

छोटा काल्पनिक किशोरकथाहरू

हाम्रो आफ्नै शब्दमा

हाम्रो जीवन

छोटा काल्पनिक किशोरकथाहरू

कथाका प्रेरणा श्रोत ती नायिकाहरूमा समर्पित

सर्वाधिकार ©

यस पुस्तकमा भएका कथाहरूको सर्वाधिकार सम्बन्धित
सिर्जनाका लेखक तथा चित्रकारमा निहित छ । यस
पुस्तकका प्रकाशकहरूसित गैर-व्यावसायिक उद्देश्यका लागि
सामग्री साफा गर्नका निम्ति सीमित प्रतिलिपि अधिकार
रहेको छ ।

हाम्रो आफ्नै शब्दमा: हाम्रो जीवन
छोटा र काल्पनिक कोशोरकथाहरू

आवरण चित्र: निजा महर्जन

बर्ष: २०७८

यो पुस्तक ब्रिटिश काउन्सिल नेपाल, रम टु रिड नेपाल,
युनिसेफ नेपाल, अनुराधा र वीरांगना कमिक समूहको
सहयोगमा तयार पारिएको हो ।

साझेदारहरू

सिर्जनात्मक सहकार्य

ANURADHA

'हाम्रो जीवन'

यस सङ्घर्षमा भएका कथाहरू १५ देखि १८ वर्ष उमेर समूहका किशोर किशोरीले लेखेका हुन्। सङ्घर्षमा समावेश कथाहरूमा लेखकले मानसिक स्वास्थ्यलगायत अन्य विषयहरू मा काम गरेका छन्। कथामा भएका पात्रहरू प्रेम, मृत्यु, पश्चाताप र अभावबाट गुज्रेका छन् र ती अनुभवहरू बाट उनीहरू प्रभावित पनि छन्। पात्रहरू गल्ती गर्छन्, प्रश्न गर्छन् र अन्त्यमा गएर बाधाहरू लाई पार गर्ने प्रयास पनि गर्छन्। यो सङ्घर्ष शक्तिशाली र सामर्थ्यवान् महिला पात्रहरू बारे हो जसले युवाको सामूहिक आवाजलाई प्रतिनिधित्व गर्छन्। कथाका विषयवस्तुले मनोरञ्जन र सान्त्वना प्रदान गर्नुका साथै चुनौती पनि सिर्जना गर्छन्।

संकलित कथाहरूको आफ्नो बुझाईका आधारमा चित्रकारहरूले सिर्जनात्मक अभिव्यक्तिको रूपमा विविध चित्रहरू तयार पारेका छन्।

रमाईलो मानेर पढ्नुहोला।

सावधानः

यस कथा संग्रहमा जातिय विभेद, बुलिंग, आत्महत्या, मृत्यु र क्यान्सरजस्ता विषयवस्तुहरू समावेश गरिएका छन् जसको कारणले पाठकहरू मध्ये केहीमा मानसिक तनाव सिर्जना हुनसक्छ। त्यसैले यो संकेत **!** राखिएका कथाहरू पढ्नका लागि बालबालिकालाई अभिभावकको मार्गनिर्देशन सुनिश्चित गर्न सुभाव दिन्छौं।

सङ्घर्ष

- १ **मेरी नायिका**
लेखक: सुप्रिया, चित्रकार: अशोक श्रेष्ठ
- ११ **जीवनको उतारचढाव**
लेखक: साईशा, चित्रकार: लिसा राई
- २३ **जीवनका रडहरू**
लेखक: वैदही, चित्रकार: निजा महर्जन्
- ३५ **जीवनको यात्रा**
लेखक: शेरेन, चित्रकार: ज्योत्स्ना ढकाल
- ४७ **बैसाखी**
लेखक: ख्याती अटोलिया, चित्रकार: रोज्मा शाक्य
- ६९ **हाम्रा नायिकाहरू**
लेखक: लावण्या नेपाल, चित्रकार: एलिना छन्तेल
- ७३ **सेतो सिलिड**
लेखक: काजोल, चित्रकार: रिमीस्ना मानन्धर
- ८५ **आशा**
लेखक: श्रेया धिताल, चित्रकार: स्वोर्णिम शाक्य
- ९७ **अपहरण**
लेखक: इन्दिरा, चित्रकार: निपुन बज्राचार्य
- १०९ **मेरी नायिका**
लेखक: अश्रीना, चित्रकार: स्नेहा थापा मगर

मेरी नायिका

लेखक परिचय

सुप्रिया, जसलाई उनको घरका सबै परिवारका सदस्यले अल्छी भन्छन्, एउटी कल्पनाशील किशोरी हुन्। तनहुँको दमौलीमा जन्मेकी उनी परीका कथा पढ्न रुचाउँछिन्। उनी प्रायः घरबाहिर अर्थात रेष्टराँमा गएर खान मन पराउँछिन्। उनी आफ्ना प्रिय साथीसँग बाहिरफेर घुम्न पनि जान्छिन्। जसमध्ये केहीका पखेटा छन् र केही साना सिड भएका दयालु राक्षस हुन्।

चित्रकार परिचय

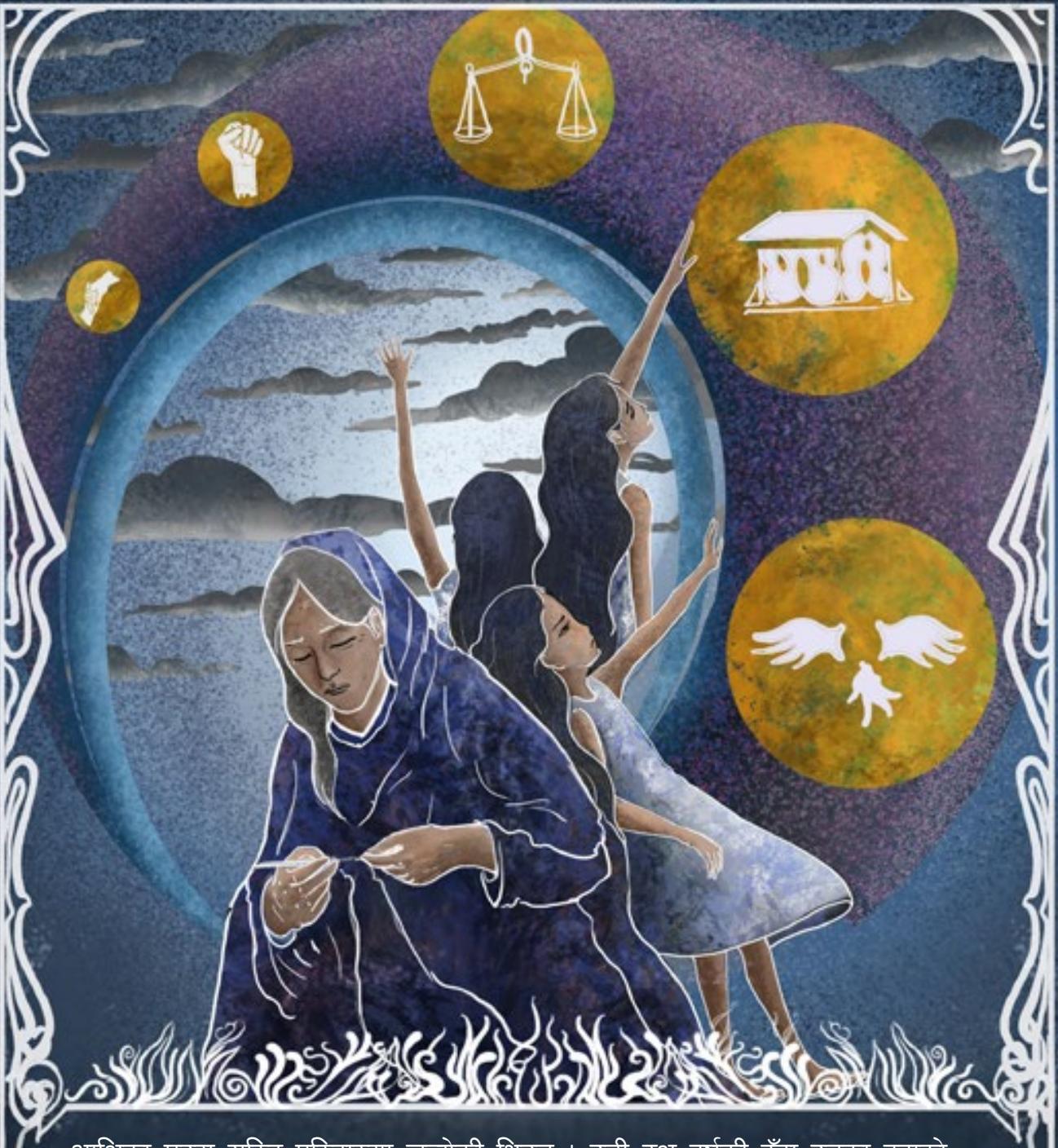
अशोक श्रेष्ठ एक चित्रकार र ग्राफिक डिजाइनर हुन्। सन् २०२१ मा उनले काठमाडौं विश्वविद्यालयबाट ललितकलामा स्नातक गरे। भक्तपुरमा हुर्किएका उनी आफूलाई विश्वमा प्रविधिमा भइरहको प्रगतिको साक्षी मान्छन्। यसको प्रभाव उनको काम र उनले मिश्रित मिडियालाई प्राथमिकता दिनुमा पनि देखिन्छ। विकासवादको प्रविधिमा रुचि राख्ने उनी बुर्लस र क्राफ्टमा पनि उत्तिकै रुचि राख्छन्। उनका सिर्जनामा प्रायः प्रकृति र वस्तुहरूको द्वन्द्वको चित्रण हुन्छ। सन् २०१८ देखि २०२० सम्म उनी रूम टु रिड्वारा आयोजित चित्रांकन कार्यशालामा सहभागी थिए।

मेरी नायिका

लेखक: सुप्रिया

चित्रकार: अशोक

आशिका एउटा गरिब परिवारमा जन्मेकी थिइन् । उनी दश वर्षकी हुँदा उनका बुबाको मृत्यु भएको थियो । उनकी आमा आफुले बुनेको लुगा बेचेर पैसा कमाउनु हुन्थयो । आमालाई आशिकाबाट धेरै आशा छ भन्ने कुरा आशिकालाई थाहा थियो । उनलाई यो पनि थाहा थियो कि उनीहरूको जीवन सुधार गर्ने एक मात्र उपाय भनेको ‘शिक्षा’ नै हो । त्यसकारण उनी कडा मिहिनेत गरेर पढ्थिन् । उनकै मिहिनेतले गर्दा उनले विद्यालयबाट छात्रवृत्ति पनि पाएकी थिइन् । एउटा कुरा चाहिँ साहै नमज्जा थियो । उनीहरूले जातका कारण समाजबाट धेरै विभेद खेजु परिरहेको थियो । “केही मानिस सचेत नै छन् । यो जातभात आदिमा विभेद गर्न छोडेका छन् ।

तर कतिपय यस्ता मानिस पनि छन्, जो जातभन्दा माथि केही छैन भन्दछन् । हामीले त यो जातमा जन्म लिएर एकदमै नराम्भो गर्याँ । के गर्नु यही जातमा जन्म भइहाल्यो । हामी यसबारे केही गर्न सक्दैनौँ । समाज पनि यस्तै छ ।” आमा दुःख मनाउ गर्नुहुन्थयो । यसरी नै आफु र छोरीलाई बुझाउनु हुन्थयो ।

आशिकालाई यो कुरा गलत हो भनेर थाहा थियो । थाहा हुँदाहुँदै पनि उनी केही गर्न सकिदैनै थिइन् । उनको उमेर सानै थियो । आफ्ना भावना कसरी व्यक्त गर्ने भन्ने

पनि उनलाई मेसो थिएन । उनी यसबारे आफ्नी साथी समीक्षासँग कुरा गर्थिन् । समीक्षा पनि त्यही जातको भएकीले उनीहरूको क'रा मिल्थ्यो । यसैले होला उनीहरू एक-अर्काको भावना बुझन सक्ये ।

“मलाई मेरै जात भन्न धेरै डर लाग्छ आशिका । म कहिलेकाहीं त मेरो जातका बारेमा ढाँट्ने गर्दूँ ।”, समीक्षा पनि जातका कारण आफैले सहनु परेको पीडाले झुट बोल्नु परेको सुनाउँथिन् । आशिकाको पनि हालत उस्तै थियो ।

समय बिट्दै गयो । दुवै साथी ठुला हुँदै गए । उनीहरू कक्षा १० मा पढ्ने भए । आशिका जहिले पनि जातिय विभेद गर्ने प्रथाको बारेमा विरोध गर्थिन् । उनी यस बारेमा कडा धारणा राखिथन् । जहाँ आवश्यक पर्द, त्यहाँ खुलेर आफ्ना विचार राखिथन् । “जस्तोसुकै जात वा रडका मानिस भए पनि मानिस त मानिसै हो नि । हरेकलाई समान व्यवहार गर्नुपर्द ।”, उनी यसो भन्थिन् ।

अचानक उनकी साथी समीक्षा तुलो दुर्घटनामा परिन् । जातकै कारण समीक्षामाथि एकदम नराङ्गो व्यवहार भयो । यो उनले सहनै सकिनन् । त्यसैले उनले आत्महत्या गरिन् । यो घटनाले आशिकालाई झनै आधात पुऱ्यायो ।

साथीको मृत्युपछि उनमा विचारको ज्वाला झन् दन्किएर आयो । उनी यो जाति विभेद प्रथा विरुद्ध कसिसएरै लागिन् । भेदभावको विरुद्ध बोल्न अझ दृढ भइन् ।

यो विषयमा केही गर्नुपर्छ भन्ने उनले मनैदेखि निर्णय गरिन् । उनले 'समाज सुधार गर्न र विभेद हटाउने' आफ्नो जीवनको लक्ष्य बनाइन् ।

उनले आफ्नो शिक्षालाई निरन्तरता दिइन् । उनी एक सामाजिक अभियन्ता बनिन् । उनले समान सोच भएका विभिन्न जातजातिका व्यक्तिहरूको समुह पनि गठन गरिन् ।

त्यो समुहले समाजमा व्याप्त जातीय विभेदको बारेमा मानिसलाई सचेत गराउने काम गन्यो । बिस्तारे, उनीहरूले मनिसहरूको विचार र व्यवहारमा परिवर्तनहरू आएको देखे । धेरैभन्दा धेरै मानिस उनीहरूको समुहमा सामेल भए ।

आशिका धेरै लोकप्रिय भइन् । अब उनलाई सबैले सम्मान गर्न लागे । उनकी आमालाई पनि उनीप्रति धेरै गर्व थियो । समाजको उत्थानमा उनको योगदानका

लागि आशिकालाई धेरै सम्मानित गरियो । यी हरेक सम्मानका बेलामा आशिका, आफ्नी साथी समीक्षालाई समिभून्निन् ।

संसारमा जस्तो परिवर्तन हामी देख्न चाहन्छौं, त्यस्तो परिवर्तन हामी आफैले त्याउन सक्छौं भन्ने कुरा आशिकाले सिकेकी थिइन् । र, उनी यसरी नै अधि बढ्दै थिइन् ।

जीवनको उतारचढाव !

लेखक परिचय

साईशालाई आफूले पढेको पहिलो पुस्तक राम्रोसँग सम्झना छ । त्यो पुस्तकमा सिंहको कथा थियो । त्यो कथा पढ्दै गर्दा उनी चिडियाखाना घुम्दै थिइन् । उनले सिंहहरूको बारेमा लेख्न सुरु गरिसकेकी त छिन् तर छिट्ठै लेखी सक्ने उनको योजना छैन ।

चित्रकार परिचय

लिसा राई बेलायतमा बसोबास गर्ने डिजाइनर/चित्रकार हुन् । उनी हाल स्वतन्त्र रूपमा काम गर्छिन् । हाल उनी "गोर्खा: बिनिथ द ब्रेभरी "(Gurkha: Beneath the Bravery)" शीर्षकको फिल्मको पोस्टर डिजाइन गर्ने जस्ता रोमाञ्चक परियोजनामा काम गर्छिन् । उनले टाइपोग्राफीको साथ ग्राफिक कम्प्युनिकेशनमा स्नातक गरेकी छिन् । उनी ग्राफिक डिजाइन र वित्रकारिताको दैनिक अभ्यास गर्छिन् । संस्कृतिले आफ्नो पहिचान बुझनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ भन्ने उनको विश्वास रहेको छ ।

जीवनको उतारचढाव

लेखक: साईशा

चित्रकार: लिसा

सन् २०१६

मेरो जीवन सरल थियो । मलाई यस्तै मन पन्थ्यो ।
यसको मतलब सही र गलतबाहेक अरू केही थिएन । त्यहाँ
कुनै सूक्ष्मता थिएन । नीरसताको काला र सेता रडले यिन
र यांगको स्पष्ट चित्रण गरेको थियो । मेरो लागि सही र
गलतबीचको रेखाले अस्पष्टता र अनिश्चितता बुझाउँथ्यो ।
ती त्यस्ता अज्ञात क्षेत्रहरू थिए, जसलाई पार गर्ने हिम्मत
ममा थिएन ।

एकदिन सबैरै मेरो फोनको घन्टी बज्यो । फेरि बज्यो र,
फेरि बज्यो । मैले मेरो घाँटीमा भुन्डिएको मुटु आकारको लकेट
आशङ्कित हुँदै चलाएँ । मेरो इनबक्स सन्देशहरूले भरिएका
थिए । मैले नियालेर हेर्दा त्यहाँ एउटा लिङ्क थियो ।

अन्ततः साहस बढुलेर मैले सो लिङ्क खोलौं । त्यहाँ नग्न चित्र
जस्तो केही देखिन्थ्यो । एउटा लुगा फेर्ने कोठामा एउटी केटी
थिइन् । उनको घाँटीमा मुटु आकारको लकेट थियो । एकक्षणमै
मेरो संसार उथलपुथल भयो । त्यही क्षण, मेरो यिन र यांग
अलग भए ।

भिडियोमा भएकी केटी म नै थिएँ । मेरो मुटुको धड्कन
रोकियो । होइन, होइन, यी सबै एउटा नराम्रो सपना मात्र
भइदिए हुन्थ्यो । यसो भनेर मैले आँखा बन्द गरी प्रार्थना गरैँ ।
जवाफमा, एउटा आवाजले मेरो कानमा सुस्तरी भन्यो,

“तिमी कसलाई धोका दिइरहेकी छौ?”

हो, मैले प्रयास गरेँ। मैले आफैलाई धोका दिने प्रयास गरेँ। मेरो जीवन मैले कल्पना गरेको जस्तै सरल र सिधा छ भन्ने नाटक गरेँ। यस्तो जीवन जहाँ सही र गलतबीच अरु केही थिएन। मैले दाँत मार्खौँ, नुहाँ र खाजा खाएँ। “अनुहार स्पष्ट छैन। कसैले मलाई चिन्न सक्दैन। सबै ठीक छ।” मैले आफैलाई दोहोन्याएर भनेँ। वास्तवमा, म ठीक हुनुभन्दा कोसौँ टाढा थिएँ।

म भिडियोमा आएका टिप्पणी प्रायः हेर्ने गर्थैं। कसैले मलाई चिन्ने हो कि भनेर म धेरै डराउथैं। तर कसैले चिनेको भने थिएन। यसको मतलब कसैले कहिले चिन्दैन भन्ने पनि थिएन। म पूर्ण रूपमा असहाय भएको थिएँ। र, हरेक दिन म त्यही महसुस गर्थैं।

नाड्गो शरीर भएको भिडियोको त्यो केटीलाई मान्छेहरू नानाथरी लाञ्छना लगाउथ्यैँ । उनीहरूले त्यो केटीबारे 'सस्तो', 'व्याकुल' र 'घृणित' जस्ता शब्द प्रयोग गरेर आआफ्नै कथा बुन्थे । हुन त ती सबै कुरा भुटको जालो थियो तर म ती सबैको बीचमा नराम्रोसित फसिसकेकी थिएँ । ती 'सस्तो', 'व्याकुल' र 'घृणित' केटी म नै थिएँ भन्ने तथ्यले सधैँ ममाथि बज्रपात पन्थ्यो ।

कहिलेकाहीँ, फोनमा कुनै सन्देश आयो वा बजारमा कसैले मलाई हेर्दा पनि म आतिन्थ्यैँ । म आफूलाई पक्षाधात भएको महसुस गर्थ्यैँ । अन्य दिनहरू पनि मलाई आफैसित यति घृणा लाग्थ्यो कि त्यो भाव हटाउन मैले आफ्नो शरीरको प्रत्येक इच्च सफा गर्नु पर्थ्यो । मेरा सबै शक्ति, कमजोरी र मेरा कथासहित म वास्तवमै जे थिएँ, ती सबै चिजलाई अलग्याएर म इन्टरनेटमा मात्र एक 'नाड्गो केटी'मा परिणत भएकी थिएँ । मलाई अहिले पनि त्यो बेला मैले रोकेका निराशाका औँसुहरू याद छन् ।

म चिच्याएर भन्न चाहन्थ्यैँ,
"यो मेरो गल्ती कसरी भयो?
यो कसरी सामान्य हुन सकछ?"

सन् २०२०

चार वर्ष बितिसके । मानिस भन्छन, 'समयले सबै घाउ निको पार्छ ।' बिस्तारै म यी सबै चिन्ता र डरबाट मुक्त हुन सिकदैछु । बिस्तारै, मैले आफ्नो दिमागलाई अपराधको भावनाबाट मुक्त गर्न सिकाउँदै छु । मैले ध्यान गर्न सिकेकी छु । मैले मजस्तै भोगाइ भएका अन्य केटीका अनुभव र उनीहस्तले ती घटनालाई जितेर कसरी अघि बढे भन्नेबारे पढ्दै छु ।

म अपराधीलाई उनीहस्तको घोर अपराधको लागि सजाय दिन चाहन्छु । तर यसभन्दा पनि अघि बढेर म अन्य निर्दोष केटीहस्तलाई मदत गर्न चाहन्छु, जसले मेरो जस्तै भोगाइ सहनु परेको छ वा परेको थियो । हुन सक्छ त्यसो गरेर म आफ्नै घाउ निको पार्न सक्छु कि ! म मेरा विगतका अनुभवको खोल ओढेर बाँच्न अस्वीकार गर्छु । मैले लडाइँ लड्नु छ र, म लड्ने छु । यो 'मेरो आफ्नो' जीवन हो ।

जीवनका रड्हरू

लेखक परिचय

वैदहीलाई नयाँ चिजहरू प्रयोग गर्न मन पर्छ । चाहे त्यो खाना होस् वा रमाइला कपाल रङ्ग्याउने रड्हरू नै किन नहोस् । उनले प्रायः सबै चिज प्रयोग गरेर हेरिहालिँच्न् । उनी बेला बेलामा रमाइला विषयमाथि छलफल गर्न खुब मन पराउँचिन् । प्रायः नयाँ चिजहरू पत्ता लगाउने क्रममा उनी अन्योलमा पर्छिन् तर उनलाई यो कुरासँग धेरै आपति भने हुँदैन ।

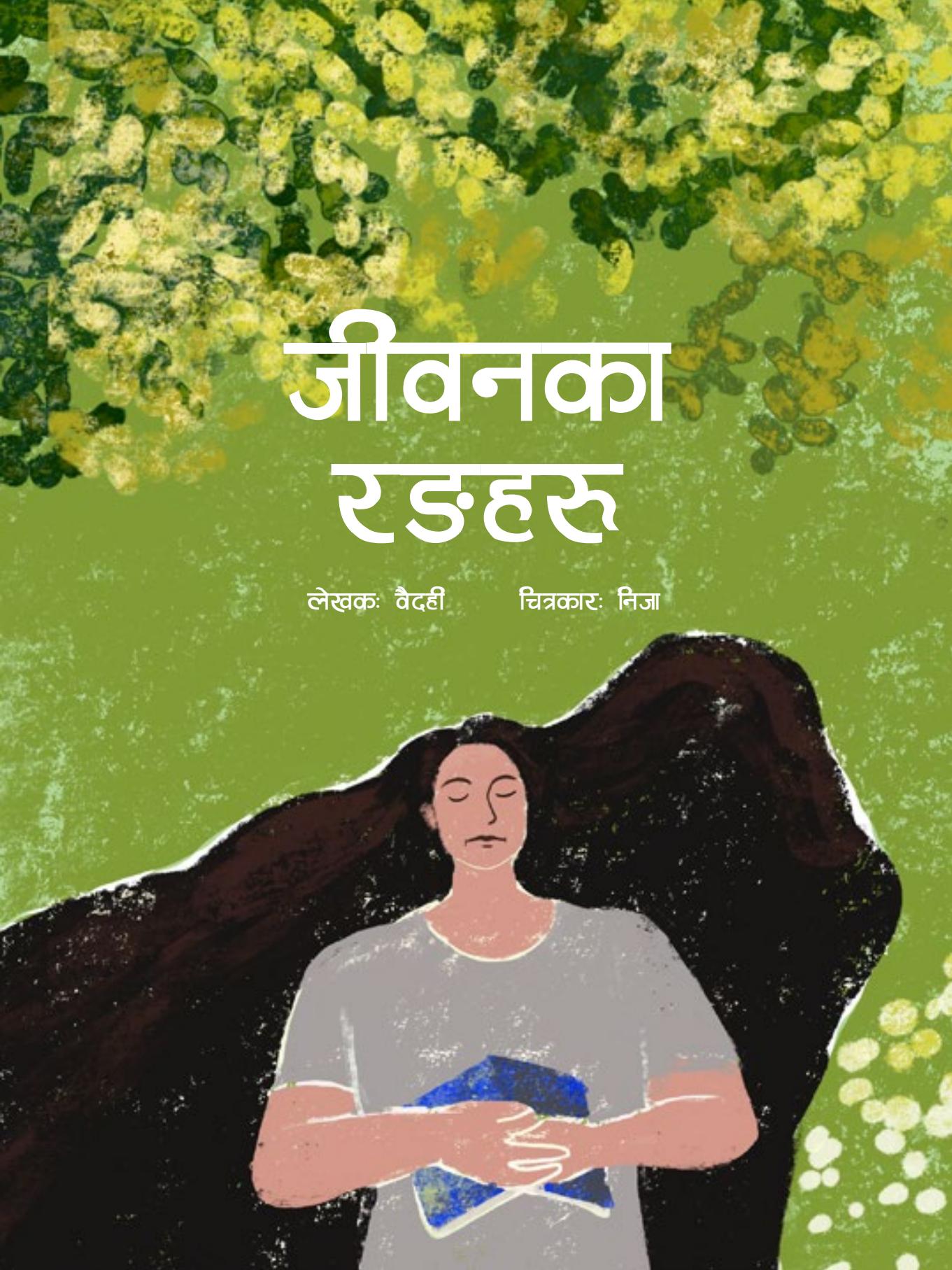
चित्रकार परिचय

निजा महर्जन् हाल काठमाडौं विश्वविद्यालयको ग्राफिक्स कम्प्युनिकेसन्समा बीएफए गर्दैछिन् । उनी काठमाडौंमा बसोबास गर्ने डिजाइनर, चित्रकार र एनिमेटर हुन् । उनको कामले उनको धरातल, व्यक्ति, ठाउँ र वरपरका चिजलाई गहिरोसित प्रतिबिम्बित गर्ने हुनाले उनी कामलाई पहुँचयोग्य बनाउँचिन् । उनी परम्परागत प्रविधिका साथै डिजिटल मिडियामार्फत पनि काम गर्छिन् । निजा सन् २०१४ देखि शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न छिन् । कलालाई शिक्षामा (डिजाइनिङ, अध्यापन र सहजीकरण) प्रयोग गर्ने बारेमा उनी सधैँ उत्साहित रहन्छिन् ।

जीवनका रड्हरू

लेखक: वैदही

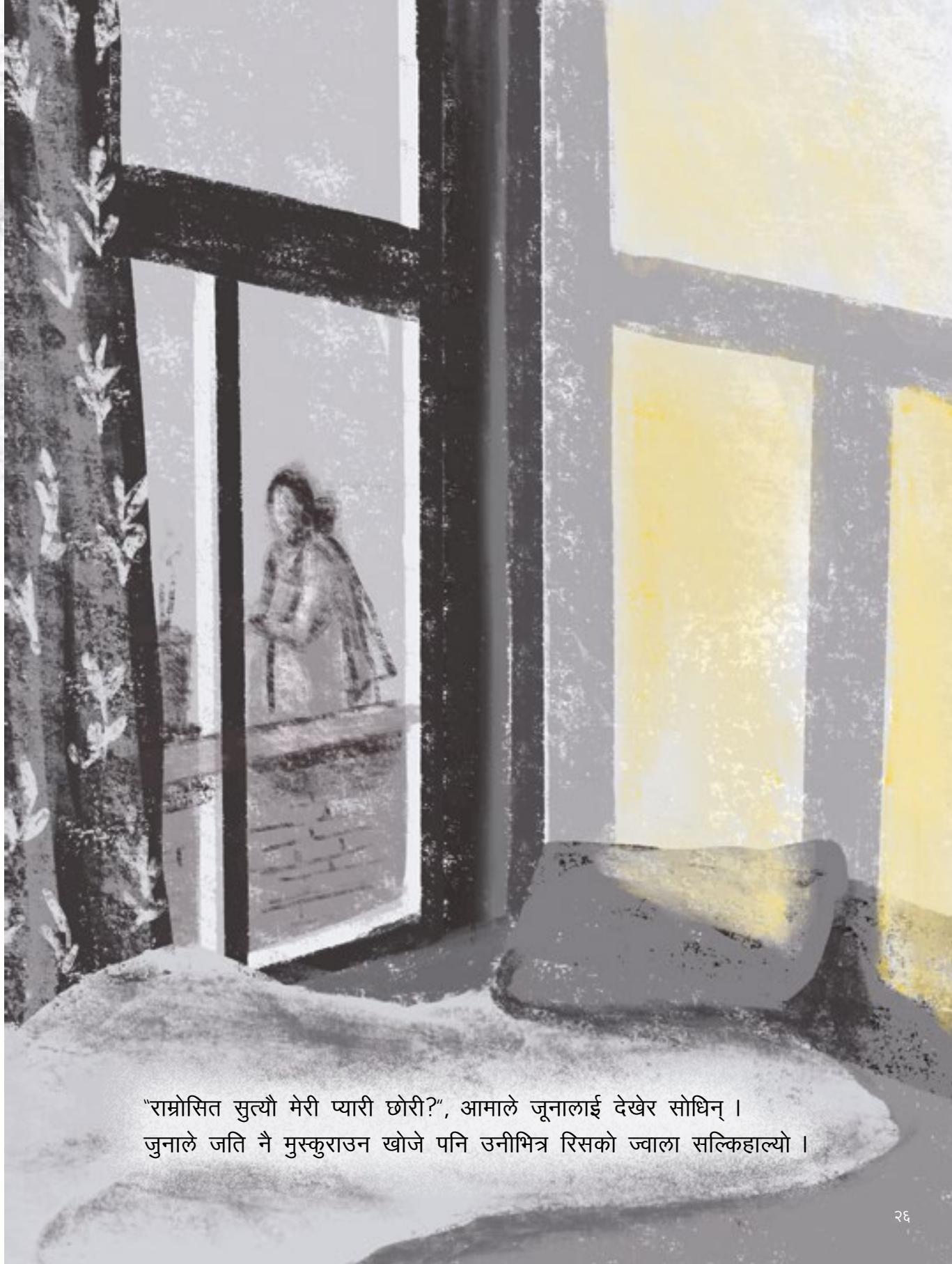
चित्रकार: निजा

जूना उनको कोठाबाहिरबाट आउँदै गरेको घन्टीको मधुरो
ध्वनिसँगै ब्यूफिइन् । बिस्तारै उनले आफ्ना आँखा उघारिन् ।
उनले पर्दाबाट चियाइरहेको उज्यालोको किरण भित्तामा नाचिरहेको
देखिन् । उनलाई त्यो आवाज के हो भनेर थाहा थियो ।
उनले उठेर इयालबाट बाहिर हेरिन् । त्यहाँ उनकी छिमेकी
आस्था दिदी हुनुहुन्थ्यो, जो एउटा सानो घण्टी बजाएर पूजा गर्दै
हुनुहुन्थ्यो । कपडाले ढाकिएको उहाँको अनुहारमा केवल उहाँका
कोमल आँखाहरू मात्र देखिन्थ्ये । स्थिती जस्तोसुकै भए पनि उहाँ
दिनहुँ प्रार्थना गर्नुहुन्थ्यो । 'यस्तो कठिन समयमा पनि दिदी कसरी
आफ्नो विश्वास र निष्ठामा अडिग रहन सक्नुभएको?', यो कुरा भने
जूनाको बुझाइ भन्दाबाहिर थियो ।

जुनाले आकाशतिर हेरिन् । आकाश खरानी रडको थियो । धेरै
लामो समयदेखि उनले यसबाहेक आकाशलाई अरू कुनै रडमा
देखेकी थिइनन् । आकाशको क्यानभासमा भएका ती साना धर्काहरू
कहिल्यै उज्याला देखिँदैन थिए । उनले ऐनामा हेरिन् । उनका
आँखा वरिपरि सुन्निएको भागका छाला फिक्का रडले पोतिएको
थियो । यसले अचानक उनलाई गये रातीको घटनामा फर्कायो ।
हिजो राती उनको आमासँग भएको लडाइँबारे सम्फायो । त्यो
सम्फनालाई बेवास्ता गर्दै उनले आफ्नो शरीर तनकक तन्काइन्
र भन्याडबाट तल ओर्लिइन् ।

"राम्रोसित सुत्यौ मेरी प्यारी छोरी?", आमाले जूनालाई देखेर सोधिन् ।
जुनाले जति नै मुस्कुराउन खोजे पनि उनीभित्र रिसको ज्वाला सलिकहाल्यो ।

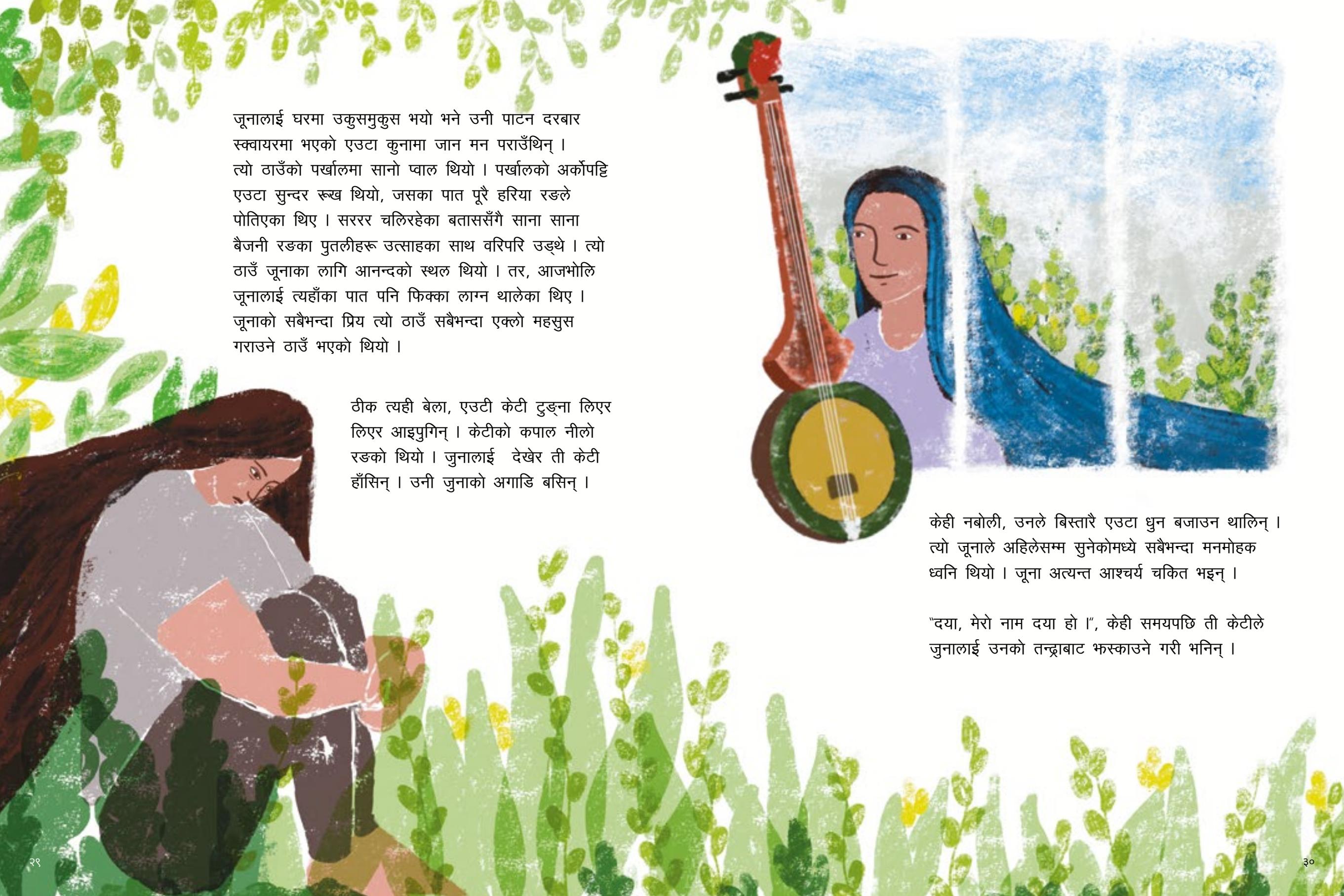
'हिजो राती आमाकै कारणले म रोएकी थिएँ ।
यो कुरा थाहा हुँदाहुँदै पनि किन केही थाहा नभएको
जस्तो नाटक गर्नुभएको होला !', जूनाले सोचिन् ।
"सबै ठीक छ नि? कि त्यसै ठुस्केकी?",
आमाले अझै सोधिन् ।

"सबै ठीक छ !", फेरि रिस उठ्ने डरले जुनाले
आमातिर हेर्दै नहेरी जवाफ फर्काइन् ।

एकैछिन पछि छिटोछिटो खाना खाइन् । कपडा र
जुता लगाइन् । मास्क बोकिन् र फटाफट घरबाहिर
निस्किन् ।

'उफ् !' आमाले दिक्क मान्दै भनिन् ।

जूनालाई घरमा उकुसमुकुस भयो भने उनी पाटन दरबार
स्क्वायरमा भएको एउटा कुनामा जान मन पराउँथिन् ।
त्यो ठाउँको पर्खालमा सानो प्वाल थियो । पर्खालको अर्कोपटि
एउटा सुन्दर रुख थियो, जसका पात पूरै हरिया रडले
पोतिएका थिए । सररर चलिरहेका बताससँगै साना साना
बैजनी रडका पुतलीहरू उत्साहका साथ वरिपरि उड्थे । त्यो
ठाउँ जूनाका लागि आनन्दको स्थल थियो । तर, आजभोलि
जूनालाई त्यहाँका पात पनि फिक्का लाग्न थालेका थिए ।
जूनाको सबैभन्दा प्रिय त्यो ठाउँ सबैभन्दा एकलो महसुस
गराउने ठाउँ भएको थियो ।

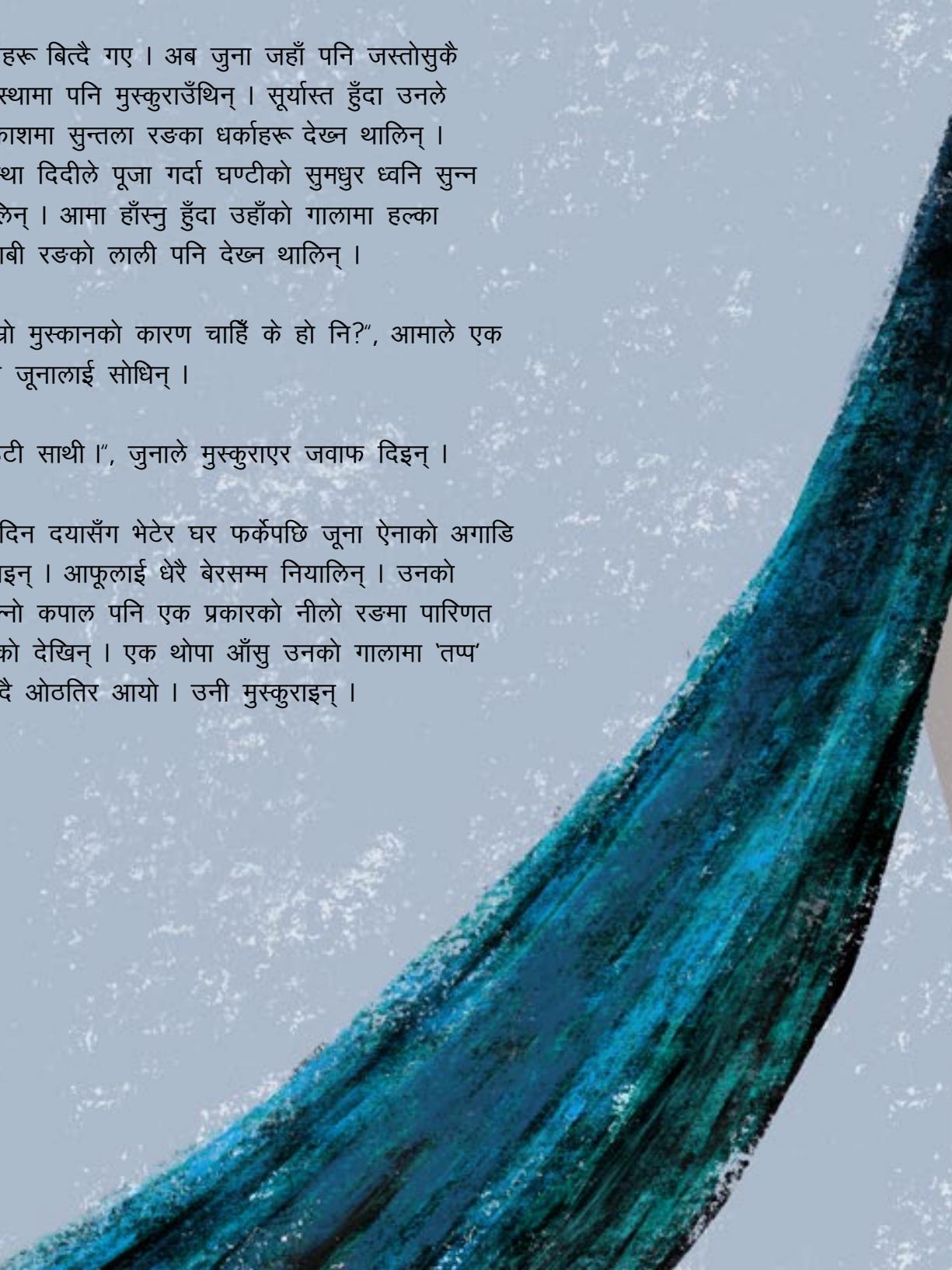
ठीक त्यही बेला, एउटी केटी टुड्ना लिएर
लिएर आइपुगिन् । केटीको कपाल नीलो
रडको थियो । जुनालाई देखेर ती केटी
हाँसिन् । उनी जूनाको अगाडि बसिन् ।

केही नबोली, उनले बिस्तारै एउटा धुन बजाउन थालिन् ।
त्यो जूनाले अहिलेसम्म सुनेकोमध्ये सबैभन्दा मनमोहक
ध्वनि थियो । जूना अत्यन्त आश्चर्य चकित भइन् ।

“दया, मेरो नाम दया हो !”, केही समयपछि ती केटीले
जुनालाई उनको तन्द्राबाट भस्काउने गरी भनिन् ।

हरेक दिन उनीहरू त्यही रुखमुनि भेट्न थाले । एकअर्का बीच भौतिक दूरी कायम राखेर दयाले आफ्नो टुड्ना बजाउँथिन् । जुना भने पढ्ने, चित्र कोर्न वा हावाले कसरी पातहरू अगाडि पछाडि हल्लाउँछन् भनेर हेठिन् । दुवैले एक अर्कासित अद्वितीय मित्रता गाँसे । उनीहरूको एक अर्कासित कुनै अपेक्षा थिएनन् । उनीहरू सँगै हुँदा उनीहरूलाई बाहिरी संसारले कुनै पनि फरक पार्दैन थियो ।

दिनहरू बित्दै गए । अब जुना जहाँ पनि जस्तोसुकै
अवस्थामा पनि मुस्कुराउँथिन् । सूर्यास्त हुँदा उनले
आकाशमा सुन्तला रडका धर्काहरू देख्न थालिन् ।
आस्था दिदीले पूजा गर्दा घण्टीको सुमधुर ध्वनि सुन्न
थालिन् । आमा हाँस्नु हुँदा उहाँको गालामा हल्का
गुलाबी रडको लाली पनि देख्न थालिन् ।

“तिम्रो मुस्कानको कारण चाहिँ के हो नि?”, आमाले एक
दिन जूनालाई सोधिन् ।

“एउटी साथी !”, जुनाले मुस्कुराएर जवाफ दिइन् ।

एकदिन दयासँग भेटेर घर फर्केपछि जूना ऐनाको अगाडि
उभिइन् । आफूलाई धेरै बेरसम्म नियालिन् । उनको
आफ्नो कपाल पनि एक प्रकारको नीलो रडमा पारिणत
भएको देखिन् । एक थोपा औँसु उनको गालामा ‘तप्प’
खस्दै ओठतिर आयो । उनी मुस्कुराइन् ।

जीवनको यात्रा

जीवनको यात्रा

लेखक परिचय

शेरेनको लागि लेख्नु भनेको उपचार गर्नु जस्तै हो । उनलाई आफू हराउन सकिने संसारको बारेमा लेख्न मन लाग्छ ।

चित्रकार परिचय

ज्योत्स्ना ढकालले आफू र आफ्नो वरिपरिको संसारलाई अभ राम्रोसँग बुझ्नका लागि सिर्जना गर्ने प्रक्रिया प्रयोग गर्छिन् । उनी मुख्य रूपमा चित्रका माध्यमबाट आफैलाई दृश्यात्मक रूपमा व्यक्त गर्न मन पराउँछिन् । उनका सिर्जनाहरू जादुयी र सांसारिक दुवै बाट प्रेरित छन् । उनी परम्परागत र डिजिटल दुवै माध्यममार्फत सिर्जना गर्छिन् । भक्तपुरमा हुक्केकी उनी हाल अमेरिकामा बसोबास गर्छिन् ।

लेखक: शेरेन

चित्रकार: ज्योत्स्ना

“जीवन भनेको जिउनका लागि हो । जीवनमा जस्तोसुकै परिस्थिती आए पनि हामी अघि बढ्दै जानु पर्छ । कहिलेकाहीं जीवनमा हामीलाई अप्रत्याशित कुराहरूको सामना गर्नुपर्ने हुन्छ । तर नडराउँ । आफ्नो मनको कुरा सुन । आफ्नो दिमाग प्रयोग गर र सही बाटोको छनौट गर ।” मेरी हजुरआमाले अक्सर मलाई यस्तै भन्नुहुन्थ्यो ।

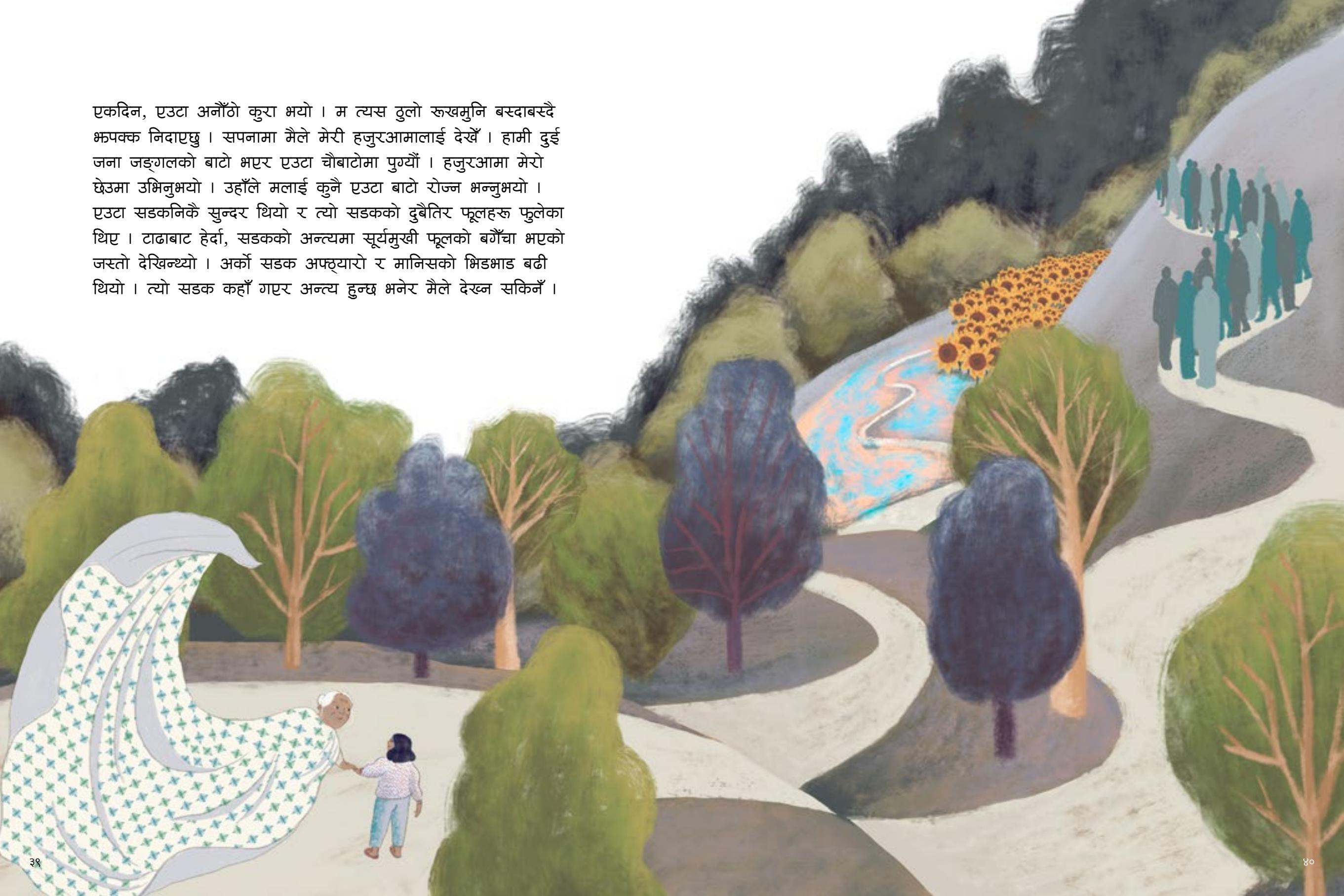
उहाँ मेरो सबैभन्दा मिल्जे साथी हुनुहुन्थ्यो । जब म सानो थिएँ, उहाँले मलाई एउटा बित दिनुभयो । त्यति मात्रै होइन, बर्णेचामा त्यो बित रोजसमेत मलाई मदत गर्नुभयो ।

“यो रुख नबढुन्जेल तिमीले यस रुखमा सधैँ पानी हाल्नुपर्छ । यो रुखसँगै तिमी पनि बढ्ने छौ ।”, उहाँले हाँस्दै भन्नुभयो ।

जाडोको मौसम थियो । उफ् ! मेरी हजुरआमाले यो संसार छाडेर सधैँका लागि खै कता जानुभयो ! म धेरै नै दुःखी भएँ । जति समय बित्दै गए पनि म उहाँलाई दिनहुँ समिक्षन्थ्यै । मैले रोपेको बित अब रुख भइसकेको थियो । म प्रायः त्यो रुखको छायाँमा बस्थैँ । त्यसो गर्दा मलाई म मेरी हजुरआमासँगै बसेको जस्तो लाग्थ्यो र म खुसी हुन्थ्यै ।

ठुलो हुँदै जाँदा म संसारको सामना गर्न तयार छैन भन्ने कुरा मैले महसुस गर्न थालैँ । पूर्वाग्रहहरूले भरिएको समाजमा केटीको रूपमा हुर्कनु अत्यन्त डरलाग्दो थियो । अरूले सधैँ मेरोबारे आफ्नै राय बनाउथे । त्यो देखेर मलाई दिक्क लाग्थ्यो । त्यस्तो समयमा मैले मेरी हजुरआमालाई झन् धेरै समझ्न्थ्यै ।

एकदिन, एउटा अनौँठो कुरा भयो । म त्यस ठुलो रुखमुनि बस्दाबस्दै
झपकक निदाएछु । सपनामा मैले मेरी हजुरआमालाई देखें । हामी दुई
जना जड्गलको बाटो भएर एउटा चौबाटोमा पुग्यौ । हजुरआमा मेरो
छेउमा उभिनुभयो । उहाँले मलाई कुनै एउटा बाटो रोजन भन्नुभयो ।
एउटा सडकनिकै सुन्दर थियो र त्यो सडकको दुबैतिर फूलहरु फुलेका
थिए । टाढाबाट हेर्दा, सडकको अन्त्यमा सूर्यमुखी फूलको बगैँचा भएको
जस्तो देखिन्थ्यो । अर्को सडक अफ्र्यारो र मानिसको भिडभाड बढी
थियो । त्यो सडक कहाँ गएर अन्त्य हुन्छ भनेर मैले देख्न सकिनँ ।

मैले सुन्दर फूलहरू भएको सडक छनौट गरेँ । म अगाडि बढ्दै गएँ । अचम्मको कुरा के थियो भने, त्यहाँ कुनै गन्ध थिएन । कुनै पुतली वा चरा थिएनन् । बतास पनि चलेको थिएन । बाटो एकदम शान्त थियो । सडकको अन्त्यमा पुगदासम्म म एकलै र डराएको थिएँ । मलाई त एकदम डर लाग्यो । म कराउँदै दौडेर हजुरआमा भएको ठाउँमा फर्किएँ ।

उहाँले मलाई एक मुठी बित दिनुभयो । उहाँले अब म अर्को बाटो हिँडोस् भन्ने चाहनु हुन्छ भनेर मलाई थाहा थियो । सुरुमा म अर्को बाटो हिँड्न धेरै हिच्कचाएँ ।

‘गएर के भयो त । कुनै पनि बेला म हजुरआमा भएको ठाउँमा फर्क्न सक्छु ।’, यो कुरा मैले विचार गरेँ । त्यसैले म अगाडि बढैँ ।

यो दोस्तो सडकमा मानिसहरु थिए । उनीहरूले मलाई तान्ने र धकाल्जे गर्न लागे । उनीहरूले ममाथि नै औँला उठाउदै हाँसे । मैले उनीहरूसँग कुरा गरेँ । आफ्ना विचारहरु आदनप्रदान गरे । कोहीले मेरो कुरा सुने, कसैले भने मलाई वेवास्ता गरेनन् । म अगाडि बढ्दै गएँ । अगाडि बढ्दा मैले एकएक गरी हजुरआमाले दिनुभएका बिउहरु खसाल्दै गएँ । भुइँमा झरेर ती बिउ फुल्ज थाले । हरेक पाइलासँगै, म अझै बलियो भएको र मेरो आत्मविश्वास बढेको महसुस गरेँ । सडकको अन्तमा पुगदा मैले त्यहाँ मीठो बास्ना भएका फूलहरु पाएँ । हावा बिस्तारै चलिरहेको थियो । त्यहाँ पुतलीहरु र चराहरु उडिरहेका थिए । त्यहाँ म जस्ता धेरै केटीहरु थिए । उनीहरूले मलाई खुला हातले स्वागत गरे । मैले उनीहरूबीच आफूलाई धेरै सुरक्षित महसुस गरेँ ।

म सपनाबाट झसङ्ग बिउँभिए । तातो घाम उज्यालो भएर
चम्किरहेको थियो । मैले टाढा कतै साना साना बच्चाहरु
हाँसेको सुने ।

“जीवन भनेको जिउनको लागि हो । जीवनमा जस्तोसुकै
परिस्थिती आए पनि हामी अघि बढ्दै जानु पर्दै । कहिलेकाहीं
जीवनमा हामीलाई अप्रत्याशित कुराहरुको सामना गर्नुपर्ने
हुन्छ, तर नडराऊ । आफ्नो मनको कुरा सुन, आफ्नो दिमाग
प्रयोग गर र सही बाटोको छनौट गर ।”, मलाई मेरी
हजुरआमाले भन्ने गर्नु भएका वाक्यहरु सम्भैँ ।

मैले आफ्नो जीवन बाँच्नुपर्दै । सबै बाधाहरुसँग लड्नुपर्दै
भन्ने कुरा मैले बुझेँ । मलाई म आफू एक योद्धा हुँ जस्तो
लाग्यो । मलाई थाहा थियो कि मेरो जीत अवश्य हुनेछ ।

बैसाखी

लेखक परिचय

ख्याती अटोलिया एक शक्तिशाली र भावुक किशोरी हुन्। उनलाई पढून, वैज्ञानिक प्रयोग गर्ने, प्रोग्रामिङ गर्ने, गीत, कला र स्वयंसेवा गर्नमा रुचि छ। उनी एक उत्सुक पाठक र ऊर्जावान् लेखक पनि हुन्। उनले लगभग पाँच वर्षसम्म निरन्तर दैनिकी लेखेर राखिरहेकी छिन्। उनले कात्पनिक कथाहरू र निबन्ध लेखेकी छिन्। उनी सबै प्राणीप्रति आदर र अनुकम्पा राखिछन्।

चित्रकार परिचय

रोजमा शाक्य ललितपुरमा बसोबास गर्ने एक महत्वाकांक्षी र उदीयमान चित्रकार हुन्। उनी हाल वेब डिजाइनरको रूपमा काम गरिरहेकी छिन्। उनी प्रायः डिजिटल नै काम गर्छिन्। तर, परम्परागत विधिहस्त्रलाई प्रयोग गर्न पनि उनी धेरै मन पराउँछिन्। उनका कामहस्तले मनका भावना भल्काउँछन् र कामहरू सामान्यतया जीवनका दैनिक क्षणहस्ताट प्रेरित हुन्छन्।

बैसाखी

लेखक: ख्याती
चित्रकार: रोजमा

सूर्यास्तसँगै ममाथि आवाज र विचारहरू बर्सिन थाले । सूर्यका अन्तिम किरणहरू फिक्का हुँदै गर्दा मेरो जीवन कति दयनीय भएको छ भन्ने कुरा ती आवाजहरूले मलाई महसुस गराउथैं । मेरो नयाँ विद्यालयको अनलाइन कक्षामा म आफौलाई आफू अपरिचित र अनौठो जस्तो महसुस गर्थै । सामाजिक सञ्जालमा अस्तित्व नभएकी म जस्ती केटीलाई मेरा कक्षाका साथीहरूले खासै महत्व दिएनन् । अभ दूर शिक्षा प्रणालीले ल्याएको परिवर्तनले त्यो खाडललाई भन् बढाई दियो र साथी बनाउने सबै सम्भावनाका बाटाहरू बन्द गरिदियो । अहो ! म यो भाइरसलाई कति धेरै घृणा गर्थै ।

मेरो बुबाको जागिर गुम्यो । योसँगै घरमा पैसाको अभाव हुन लाग्यो । बुबा भनै चिन्तित हुँदै जानुभयो । घरमा कलह बढ्न थाल्यो । मेरा आमाबुबा भन्डै दिनहुँजसो भगडा गर्न लाग्नुभयो । घरको वातावरण विषाक्त हुँदै थियो । म आफू नै भगडाको अर्को कारक बन्छु कि भनेर हरपल डराउथैं । मेरा आमाबाबुको समय अरू नै जरूरी कामहरूमा लागेको जस्तो थियो । त्यसकारण म पूर्ण रूपले उपेक्षित भएँ ।

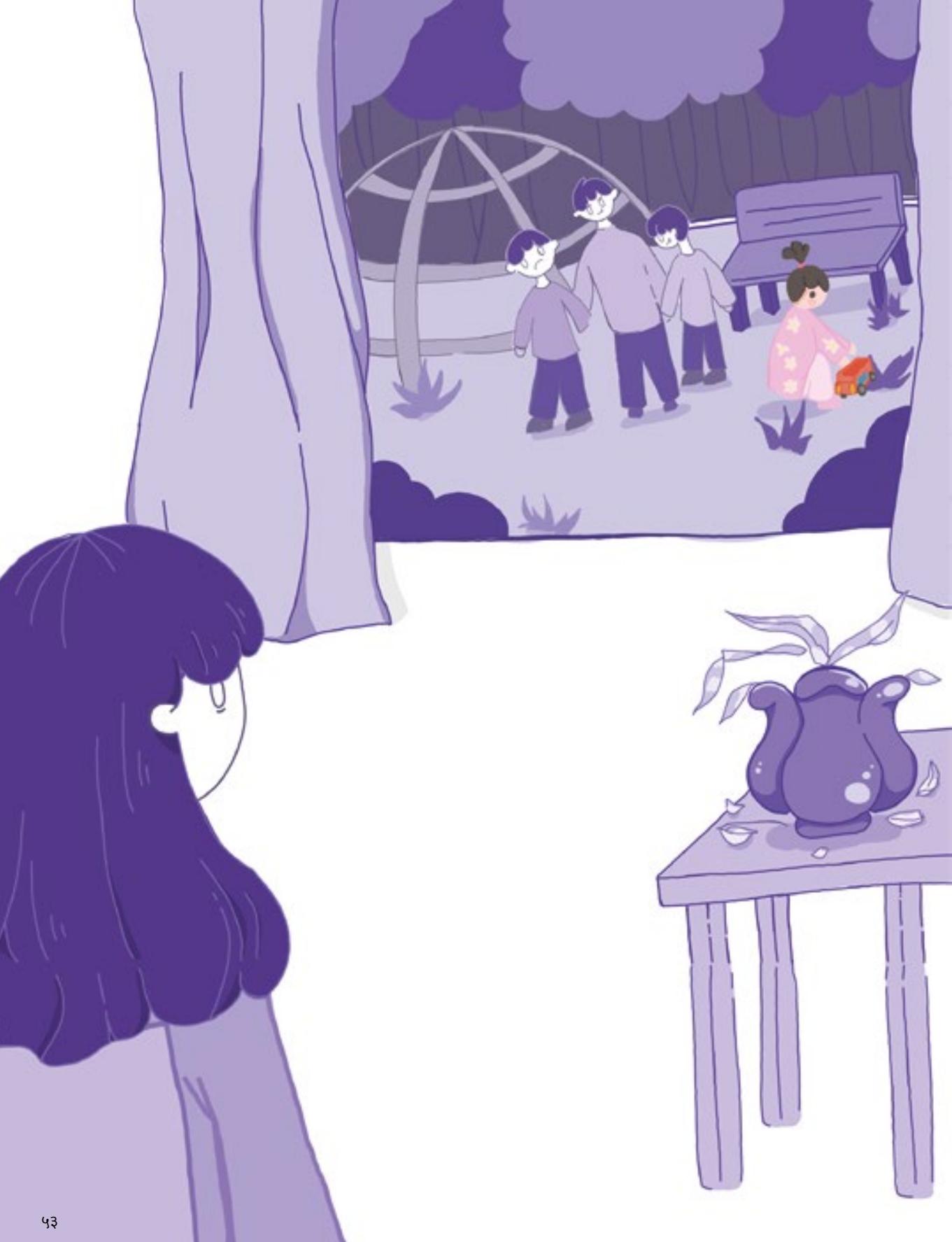

लकडाउनले गर्दा मेरो कोठामा सीमित मैले आफुलाई रापुन्जेल जस्तै महसुस गरे ।
मैले भन्नु पर्ने कुराहरू धेरै थिए तर मेरा कुरा सुनिदिने कोही थिएनन् ।

एकलो र दिशाहीन हुनुको असहय पीडाले गर्दा हरेक रात म रोएर निदाउथैँ । बिहान
उट्दा पेटमा गाँठो जस्तो हुन्थ्यो । मसँग सुनाउनका लागि धेरै कुरा थिए तर सुनिदिने
कोही थिएनन् । क्वारेन्टाइनको तीन महिनाभित्र मैले खान र बोल्न छोडेकी थिएँ ।
एकाड्कीपनले मलाई बिस्तारै खाइरहेको थियो । म ओछ्यानमै परैँ । म नियमित
कामसमेत गर्न नसक्ने अवस्थामा पुगैँ ।

“तिमी गतिली छैनौ । तिमीलाई कहिल्यै कसैले पनि मन पराउने छैनन् । तिम्रो
आमाबुबाले पनि मन पराउने छैनन् । मेरो दिमागमा यस्ता आत्म अवहेलना गर्ने
विचारहरू भरिंदै थिए ।

एकदिन, म आफ्नो ओछ्यानमा बसेर छिमेकका बच्चाहरू खेलेको हेरिरहेको थिएँ । एउटी सानी केटीले मेरो ध्यानाकर्षण गरिन् । उनी आफूले बनाएको सानो खेलौना ट्रक सबैलाई देखाउँदै थिइन् । उनी गर्व र खुसीका साथ मुस्कुराउँदै पनि थिइन् । तर त्यहाँ खासै दर्शक थिएनन् । भएकाले पनि उनको कुरामा चासो दिइरहेका थिएनन् । ती सानी केटी मुस्कुराउँदै केही गुनगुन गरिन् र आफ्नो खेल यसरी जारी राखिन् कि मानौं संसारमा केवल त्यही एक मात्र खेलौनाले महत्व राख्छ ।

मैले अचानक ती नानीका मैले पहिले वास्ता नगरेका कुरामा ध्यान दिएँ । उनको अस्तव्यस्त लुगामा बालुवा टाँसिएको थियो । जुताका तुना फुस्केका थिए र उनको मुखबाट न्याल बगिरहेको थियो ।

“ट्रक केटाहरूको लागि हो । तिमी त केटाजस्तै छौ, छ्या !” एउटा केटा मुख बड्ग्याउँदै करायो ।

म स्तब्ध भएँ । मैले ती सानी केटीले दुःख मन गर्लिन् वा केही प्रतिक्रिया देलिन् भन्ने नै सोचेको थिएँ । तर उनले त त्यो केटाको कुनै वास्तै गरिनन् । उनी आफ्नै सानो संसारमा मुस्कुराउँदै, आफ्नै धुनमा खेलिरहिन् ।

उनी त अटिस्टिक पो रहिछिन् । यो त मलाई पछि पो थाहा भयो । त्यो दिन त मैले उनलाई खाली एउटा साहसी, खुसी र अरूपको वास्ता नगर्न सानी केटी मात्र देखेकी थिएँ । मैले यस बारेमा धेरै सोचूँ ।

“म किन अरूपको साथ र स्वीकार्यका लागि यति व्याकुल छु ? जब त्यो सानी केटी आफौंमा खुसी रहन सकिछन् । म चाहिँ किन सकिदन ?”, मैले आफौलाई सोधिरहूँ ।

मसित मेरो खेलौना ट्रक नभएको मैले महसुस गर्ँ । अब मैले आफूसँग धेरै समय बिताएँ । मैले आफैलाई ताजा महसुस गर्ँ । दस दिनको विपश्यना ध्यान शिविरको ऋममा, मैले आफ्नो डरको मूल कारणसम्म पुँगैँ । आफ्नै बारेमा धेरै कुरा थाहा पाएँ । विपश्यनाले मलाई मेरो भावनालाई सुन्ने समय दियो । मलाई मेरा सम्बन्धहरूलाई अझ बलियो बनाउन र आफूलाई शान्त पार्न मद्दत गर्यो । मैले मेरा बुबाआमालाई अझ बढी बुझन सक्ने भएँ । मैले आफूले नियन्त्रण गर्न नसक्ने कुरामा ध्यान केन्द्रित गर्न पनि छोडँ ।

त्यस दिनदेखि म आफूलाई रमाइलो लाग्ने गतिविधिमा बिलाउन थालैँ । मैले आफूलाई इन्टरनेट र आफ्नै सम्बन्धहरूको संसारमा भुलाउन थालैँ । मैले युट्युबबाटै साल्सा र जुम्बा सिकैँ । नृत्यले मलाई मेरो तनाव कम गर्न र नकारात्मक विचारहरूबाट टाढा रहन सघायो । जब कुनै कुरा आफूले सोचेजस्तो वा भनेजस्तो हुँदैन थियो, म पुस्तकमा रमाउँथैँ । पुस्तक मेरा सबैभन्दा राम्रा साथी भए । तिनले मलाई अर्कै संसारमा पुन्याउन र साथ दिन थाले ।

अन्तमा, 'मेरा लागि म आफैं हुनेछु र मबाहेक अरू कोही पनि हुने छैन।', वास्तवमा यही कुराले मलाई मदत गरेको हो जस्तो मलाई लाग्छ। पहिले म कोही आएर मलाई बचाउँछ भन्ने आशमा थिएँ तर, रापुन्जेललाई कहिल्यै राजकुमारको आवश्यकता थिएन। उनलाई त कैची मात्र चाहिएको थियो। यो कुरा मैले बुझौँ।

मैले अब एकलोपनामा दुःख भोग्न छाडिसकेकी छु। त्यसको सट्टामा मैले मेरो एकलोपनको आनन्द लिन थालेकी छु। "म आफैंमा पूर्ण छु।", यो मलाई थाहा छ। विगतको समय गाहो थियो तर अब म बलियो र स्वतन्त्र भएको छु।

म मेरो आफ्नै सुपर हिरो हुँ। र तपाईं पनि हुन सक्नुहुन्छ।

हाम्रा नायिकाहरू

हाम्रा नायिकाहरू

लेखक परिचय

लावन्या नेपाल कला, फेसन, नृत्य र साहित्यमा रुचि भएकी एक सिर्जनशील किशोरी हुन्। नयाँ चिज सिक्नमा उनी औंधी रुचि राख्छन्। आफूलाई मन परेको विषयबारे उनी घण्टाँसम्म कुरा गर्न सक्छन्। उनी निकै फरासिली छिन्। उनी प्रायः सबैसित खुलेर बोल्न अनि मिल सक्छन्।

चित्रकार परिचय

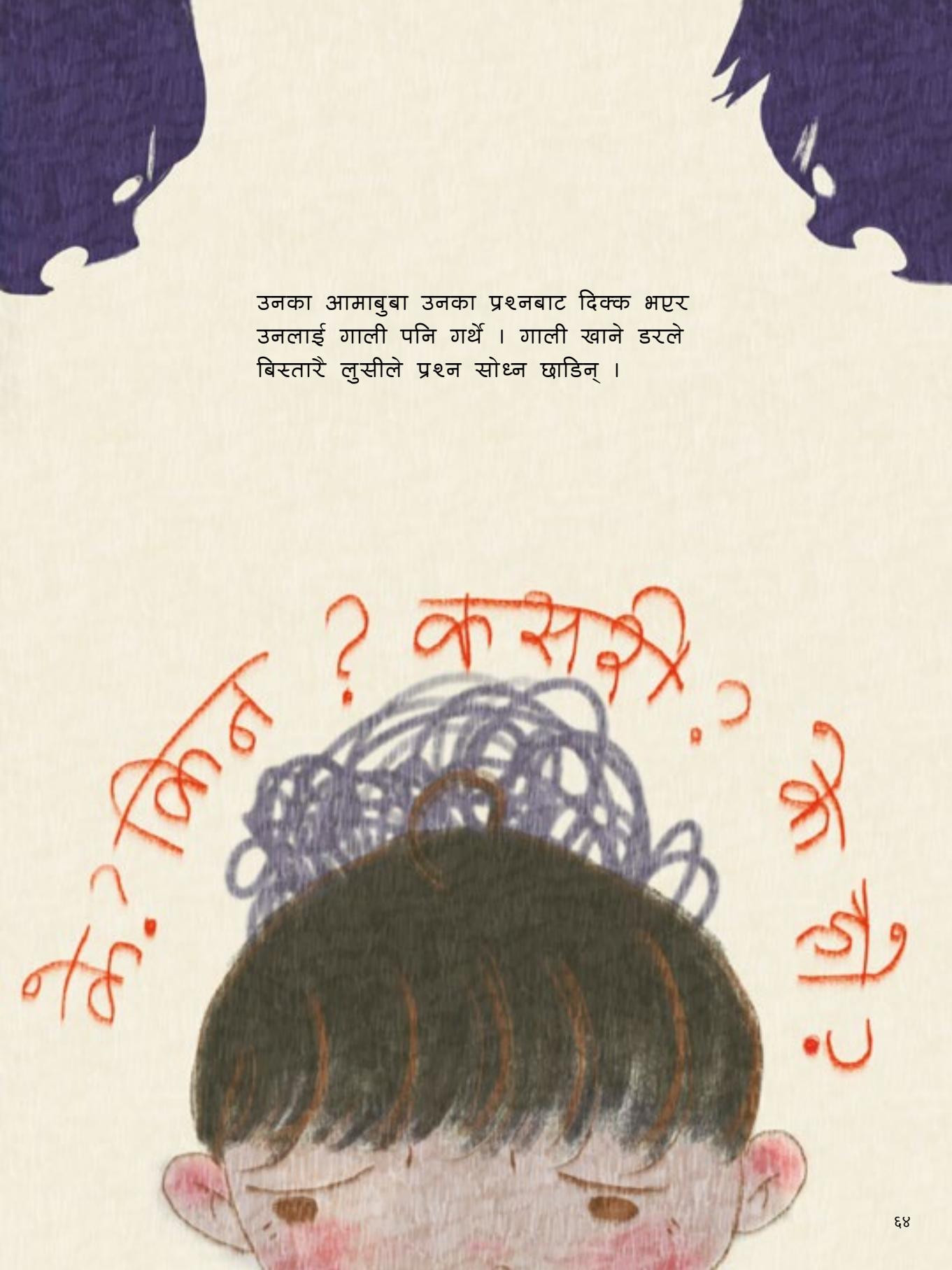
अलीना छत्तेल एक स्वतन्त्र चित्रकार र अन्वेषक हुन्। उनी अनुसन्धान गर्न, दैनिक जीवनबाट प्रेरित भिजुअल कथा सिर्जना गर्न र विभिन्न मिडियाको प्रयोग गर्न मन पराउँछिन्। उनको चित्रकारिताको यात्रा 'डेयरिङ टु ड्रीम: शेर्पा विमेन क्लाइम्बिङ के २ (२०२०) (Daring to Dream: Sherpa Women Climbing K 2 (2020) बाट सुरु भयो। अर्थात, यो नै उनको पहिलो पुस्तक थियो। त्यस बेलादेखि नै उनले बालपुस्तक, डिजिटल पत्रिका, रङ्गयाउने पुस्तक रहालसालै एनिमेसन परियोजनामा पनि काम गरिरहेकी छिन्।

लेखक: लावन्या
चित्रकार: अलीना

आठ वर्षकी लुसी निकै जिज्ञासु थिइन् ।
उनलाई पुस्तक पढ़न र नयाँ कुरा सिक्न
निकै मन पन्थ्यो । त्यसैले उनी प्रायःजसो
धेरै प्रश्नहरु सोध्ने गर्थिन् ।

उनका आमाबुबा उनका प्रश्नबाट दिक्क भएर
उनलाई गाली पनि गर्थे । गाली खाने डरले
बिस्तारै लुसीले प्रश्न सोध्न छाडिन् ।

जाडोको छुट्टी थियो । उनकी दिदी मेरी होस्टलबाट घर आइन् । दिदीले आफूले पाएको पुरस्कार पनि सँगै ल्याएकी थिइन् । पुरस्कारमा ‘हाम्री नायिका’ लेखिएको थियो ।

“नायिका ?, नायिका त चलचित्रमा अभिनय गर्दैन् तर दिदी त नायिका होइन ।”
लुसीले सोचिन् ।

लुसी पुरस्कारका बारेमा धेरै प्रश्नहरू सोधन चाहन्थिन् । तर आमाबुबाले फेरि गाली गर्नुहोला भनेर उनी डराइन् । खाना खाइसकेपछि दुई दिदीबहिनी पढ्ने कोठामा बसे ।

“तिमी त प्रश्नकी खानी थियौ । आज किन चुपचाप ? किन मेरी सानी बहिनी यति शान्त छिन् ? के तिमी ठीकै त छ्यौ ?”, मेरीले सोधिन् ।

“आमाबुबाले मलाई आजकाल
माया नै गर्नुहुन्न । मैले बोलेको
सुन्न पनि मन पराउनु हुन्न ।
यसैले बोल्नै छाडिदिएँ ।”,

लुसीले रूदै आमाबाबुले उनका प्रश्नलाई बेवास्ता गर्दा, उनलाई मनमा लागेका सबै कुराहरू दिदीलाई बताइन् ।

मेरीले लुसीको ढाडमा हत्केलाले थपथप गरिन् । बहिनीलाई हेँदै मुस्कुराइन् ।
“सबै ठीक हुन्छ । यो कुरा आमाबुबासँग पनि गरौँला ।” दिदीले भनिन् ।

अर्को दिन, उनीहरू सबैजना पार्कमा घुम्न गए ।
त्यहाँ एउटा केटाले कुकुरलाई कुटिरहेको थियो ।

लुसीले त्यो केटाको हातबाट लट्ठी
खोसेर फ्याँकिदिइन् । ‘कुकुरलाई
कुटपिट नगर्नू’ भनेर केटालाई
सम्भाइन् ।

उनले कुकुरलाई बोकेर माया पनि
गरिन् । त्यहीबेला कुकुरको मालिक

कुकुर खोज्दै त्यहाँ आइपुगे । उनले लुसीलाई धन्यवाद दिएर
कुकुरलाई लिएर गए । लुसीको व्यवहारले सबैजना दड्ग परे ।

उनीहरू पार्कबाट फर्किए । सबैजना सँगै बसेर कुरा गर्न लागे ।
सबैजना सँगै भएको बेला दिदीले भनिन्, “लुसीलाई बहिनीको
रूपमा पाउँदा म अत्यन्तै गर्व महसुस गर्छु ।

मलाई लुसीको सबैभन्दा मन पर्ने कुरा भनेको उनले नबुझेको कुरा सोधिहाल्छन् । यो असाध्यै राम्रो बानी हो । तर आजकाल के भएको हो कुन्जि ? लुसीले कुनै प्रश्न नै गर्दिनन् । पहिले जस्तो उनी धेरै बोल्दा पनि बोल्दिनन् ।”

मेरीले के भन्न खोजदैछ भनेर आमाबुबाले बुझिहाले । दिदीबहिनीको यसबारे कुरा भएछ भनेर अनुमान पनि लगाए । आमाबुबाले लुसीसँग माफी मागे । “हामी तिमीलाई धेरै माया गर्छौं लुसी ।

तिमीले हामीसँग आफ्ना मनका भावनाबारे कुरा गर्न सक्छ्यौ । तिम्रो मनको कुरा तिमीले नै नभनी, हामीले कसरी बुझन सक्छौं र ? केही कुरा गलत भइराखेको छ जस्तो लाग्यो भने भनी हाल्नुपर्छ । जसरी तिमीले आज पार्कमा गच्यौ ।” आमाबुबाले लुसीको प्रशंसा गरे ।

“हो, लुसीले आज असाध्ये राम्रो काम गरिन् । म त धेरै खुसी भर्हैँ । उनी पुरस्कारका लागि योग्य छिन् । तिमी पनि नायिका नै हौ ।”, दिदीले लुसीलाई आफ्नो पुरस्कार दिई भनिन् ।

“तर हामी नायिका कसरी हुन सक्छौं र दिदी ?”, लुसीले सोधिहालिन् । “किनभने नायिकाहरू साहसी, समझदार, आत्मविश्वासी र मायालु हुन्छन् । जसरी आज तिमी पार्कमा थियौ ।”, दिदीले लुसीलाई अङ्गालो हात्वै जवाफ दिइन् ।

“र जसरी तपाईं हुनुहुन्छ । तपाईंलै मेरो भावनालाई बुझनुभयो । आमाबुबालाई पनि मजाले बुझाइदिनुभयो । तपाईंलै आफ्नो विद्यालयमा पनि त त्यस्तै कुनै राम्रो काम गर्नु भयो होला, त्यसैले गर्दा तपाईंलाई तपाईंको विद्यालयले यो पुरस्कार दियो ।”, नायिका लेखिएको पुरस्कार देखाउँदै लुसीले भनिन् ।

“एकदम सही भन्यौ । हामीजस्ता जुनसुकै केटीमान्छे पनि नायिका बन्न सक्छन् । यो भन् गजबको कुरा हो ।”, दिदीले हौसिदै भनिन् ।

लुसीले आफू र आफ्नी दिदीजस्ता सबै केटी र ठुला महिलालाई पनि सम्झइन्, जो वास्तविक जीवनमा पनि नायिका थिए । त्यसमध्ये उनकी आमा पनि पर्नु हुन्थ्यो । यो समझेर लुसी भन् बढी खुसी भइन् । उनले दौड्डै गएर आमालाई अङ्गालो हालिन् ।

सेतो सिलिङ्ड

लेखक: काजोल

चित्रकार: रिमिश्ना

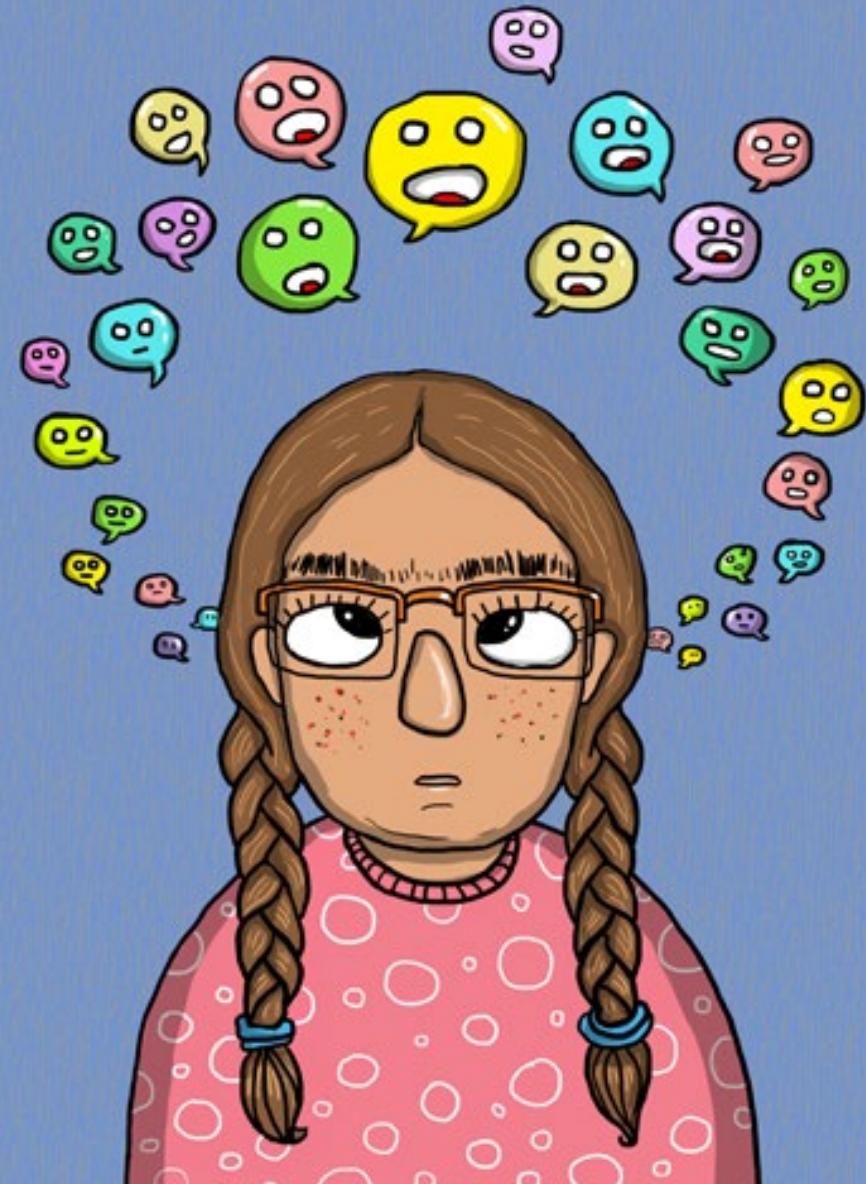
सेतो सिलिङ्ड !

लेखक परिचय

काजोल आशावादी लेखिका हुन् । उनका कथाले मानिसलाई आफैलाई माया गर्न र उनीहरूका आफ्ना यथार्थलाई स्वीकार गर्न प्रेरित गर्नेछ भन्नेमा उनलाई पूर्ण विश्वास छ । उनी एक किशोरी हुन्, जसका कथा उनका आफ्नै सङ्घर्षका प्रतिविम्ब हुन् । उनको कथाले अरूलाई पनि उनीहरूका सङ्घर्षको सामना गर्न सघाउनेछन भन्ने उनलाई आशा छ ।

चित्रकार परिचय

रिमिश्ना मानन्धरले आफ्नो समय वास्तुकलामा बिताउँछिन् । त्यसबाहेक उनले गर्न सबै काम नीरसतालाई तोड्नका लागि हो । तीमध्ये कला सिक्ने, बनाउने र अनुभव गर्नेपनि एक हो । उनलाई असाधारणदेखि साधारण सबै कुराहरूले मोहित पार्छ । उनी आफ्ना चिन्तनहरू इन्स्टाग्राममार्फत धेरै व्यक्त गर्छिन् ।

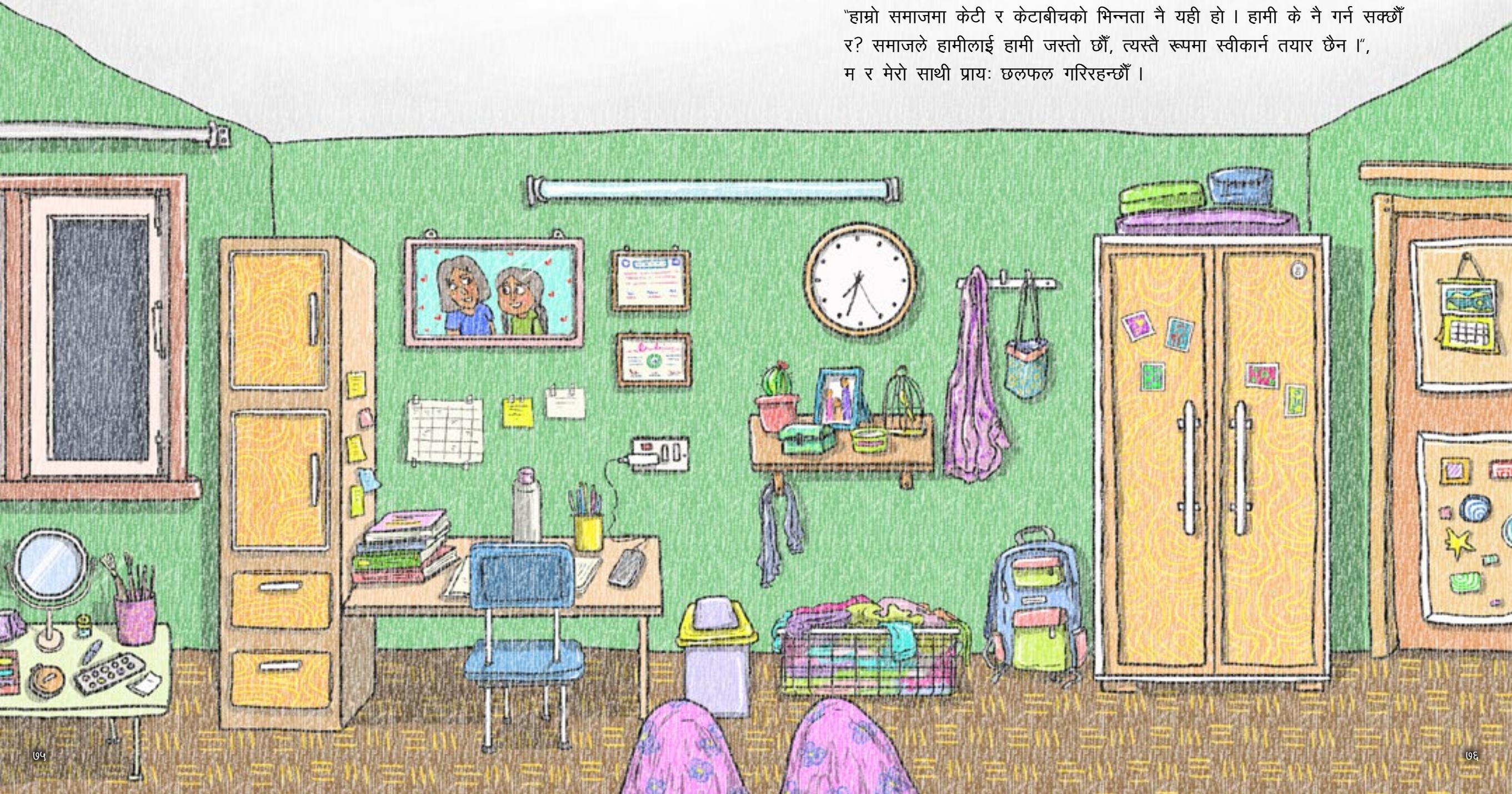

म मेरो ओछ्यानमा पलिटएर सिलिड हेदै थिएँ । सिलिड सेतो र सादा थियो ।
‘कस्तो दिक्क लाग्दो ।’ मेरो मनले भन्यो ।

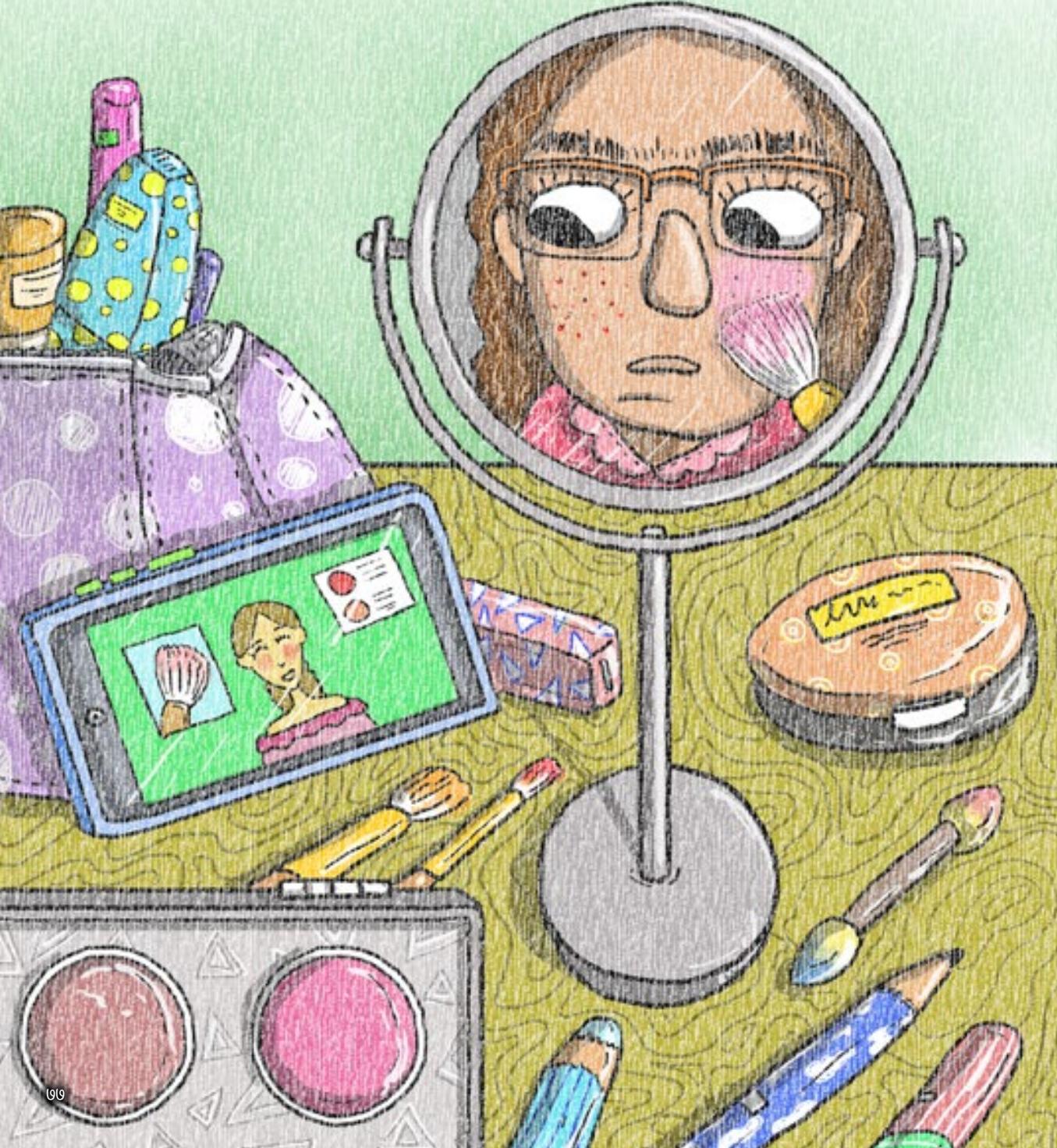
मेरी साथीले पनि उनको जीवनको बारेमा त्यस्तै महसुस गर्छिन् ।

“मलाई मेरो भाइ देखेर धेरै डाह लाग्छ । ऊ साहै स्वतन्त्र छ । उसलाई जहाँ जान मन लाग्यो, त्यहाँ जान सक्छ । साँझ सात-आठ बजेपछि घर फर्कन्छ । उसलाई कसेको केही पर्वाह छैन । उसलाई जस्तो लुगा लगाउन मन लाग्यो, ऊ त्यस्तै लुगा लगाउन सक्छ । तर, मेरो जीवन एकदम सिधा र उदास छ ।” उनी अक्सर यस्तै गुनासो गर्छिन् ।

“हाम्रो समाजमा केटी र केटाबीचको भिन्नता नै यही हो । हामी के नै गर्न सक्छौं र? समाजले हामीलाई हामी जस्तो छौं, त्यस्तै रूपमा स्वीकार्न तयार छैन ।”,
म र मेरो साथी प्रायः छलफल गरिरहन्छौं ।

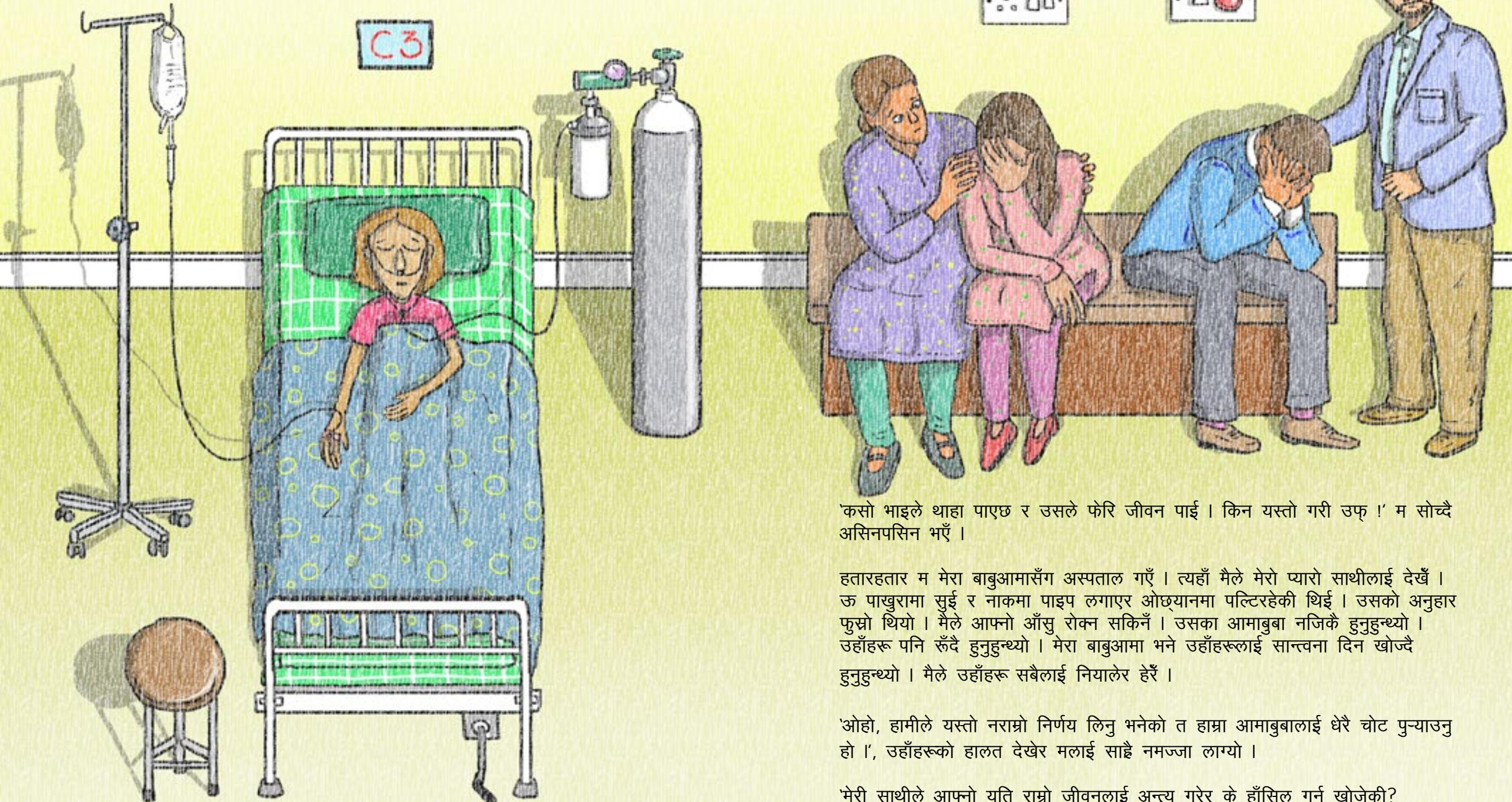

हुन त किन मेरो साथी मात्रै र ? मेरो मनमा पनि अक्सर त्यस्तै विचार आउँछन् । म मेरो तौल, नमिलेका आँखीभाँ र मेरो पढन्ते देखिने चस्माबारे धेरै असहज महसुस गर्छु । मेराको कसरी गर्ने, कसरी डन्डिफोर छोजे वा फोटो खिच्दा मोडलले जस्तै गरी कसरी क्यामेराको अगाडि पोज मिलाउन जस्ता कुराहरू म इन्टरनेटमा घण्टौँसम्म हेरेर सिक्ने प्रयास गर्छु । यसरी नै म धेरै समय बिताउँछु ।

एक साँझ, म र मेरो साथी नजिकैको पार्कमा गयौँ । त्यहाँ उसले मलाई रुँदै भनी, “मलाई चिन्दै नचिनेको व्यक्तिहरूले सामाजिक सञ्जालमा मेरो अनुहारका बारेमा कमेन्ट गर्छन् । उनीहरूमध्ये केही मलाई घृणा गर्छन् । म यसरी बाँच्न सकिदैन् । म त मरेको भए पनि हुन्थ्यो । मलाई यस्तै लाग्छ ।”, हामीबीच यस्तै कुराकानी भए । उनी साहै निराश थिइन् ।

एकदिन मलाई एउटा फोन आयो । यो फोनका कुराले म छक्क परैँ । यति मात्र होइन ।
म त डरले थुरथुर भएँ । मेरो साथीले आत्महत्या गर्ने कोसिस गरिछे । उनको भाइले
उनलाई शौचालयमा बेहोस अवस्थामा फेला पारेछ । उनको परिवारले तुरुन्तै उनलाई
अस्पताल लगेछन् । मेरो साथी मृत्युको नजिक पुगेर फर्किन सफल भई ।

'कसो भाइले थाहा पाएछ र उसले फेरि जीवन पाई । किन यस्तो गरी उफ !' म सोच्दै
असिनपसिन भएँ ।

हतारहतार म मेरा बाबुआमासँग अस्पताल गएँ । त्यहाँ मैले मेरो प्यारो साथीलाई देखेँ ।
ऊ पाखुरामा सुई र नाकमा पाइप लगाएर ओछ्यानमा पलिट्रहेकी थिई । उसको अनुहार
फुम्मो थियो । मैले आफ्नो आँसु रोक्न सकिनँ । उसका आमाबुबा नजिकै हुनुहुन्थ्यो ।
उहाँहरू पनि रुँदै हुनुहुन्थ्यो । मेरा बाबुआमा भने उहाँहरूलाई सान्त्वना दिन खोज्दै
हुनुहुन्थ्यो । मैले उहाँहरू सबैलाई नियालेर हेरैँ ।

'ओहो, हामीले यस्तो नराम्रो निर्णय लिनु भनेको त हाम्रा आमाबुबालाई धेरै चोट पुन्याउनु
हो ।', उहाँहरूको हालत देखेर मलाई साहै नमज्जा लाग्यो ।

'मेरी साथीले आफ्नो यति राम्रो जीवनलाई अन्त्य गरेर के हाँसिल गर्न खोजेकी?

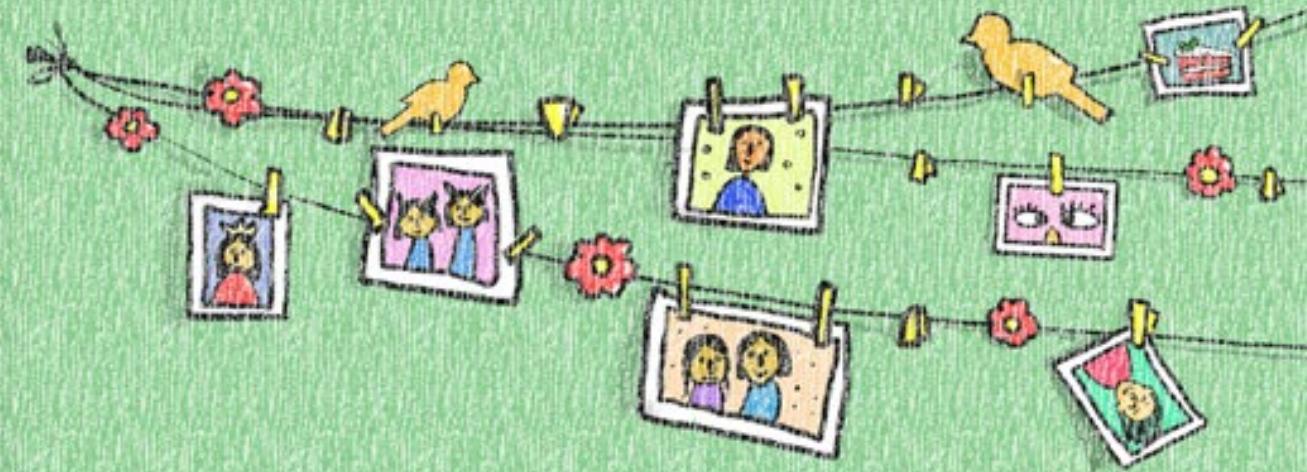
के पाउली उसले यसरी? यसो गर्नाले सामाजिक सञ्जालका ती व्यक्तिहरू वा उनका शत्रुहरूले उनीप्रति सहानुभूति प्रकट गर्नान् र ? पक्कै पनि गर्दैनन् । गरे वा नगरे पनि यसले के फरक पार्थ्यो र? वा उनीहरूले खुच्चिङ मच्चाउँथे? वा यसले के नै हुन्थ्यो र?' मलाई मेरो साथी देखेर एक्कासि रिस पनि उठ्यो ।

'उसको यो कदमले त भन् समाजलाई नराम्रो पो पार्न थियो । उनका शुत्रुले त जितेको भैं मनोबल उच्च बनाउने थिए । तिनीहरूले भन् उसलाई अझ बढी दोष दिने अर्को कारण पाउने थिए । उफ् ! कस्ती डरछेरुवा मेरी साथी ।'

'पक्कै पनि त्यो केटीको कुनै केटासित सम्बन्ध भएको हुनुपर्छ । वा कसैले धोका दियो वा त्यो केटी गर्भवती थिई र उसका आमाबुबाले त्यो कुरा थाहा पाए होलान् । बेइज्जत हुनबाट बच्न यस्तो बाटो अपनाई', मानिसहरू यस्तैयस्तै कुरा बनाउँथे । ती मान्छेले उनीमाथि भनै लाञ्छना लगाउँथै ।' साथीले गलत कदम उठाएकोप्रति मलाई पटक्कै चित्त बुझेन ।

म आफ्नो घर फर्किएँ । 'म पनि मेरो साथीभन्दा केही फरक छैन । म पनि त अरुबाट प्रशंसा र स्वीकृती खोज्छु । कहिलेकाहीं ती व्यक्तिले के भन्नान् भनेर चिन्ता गर्छु, जसलाई मैले चिनेको पनि हुन्नै । धेरै पटक मैले त्यस्तो व्यक्तिका लागि आँसु भारेको छु, जो ती आँसुका लायक पनि थिएनन् । मैले मेरो अधिकांश समय आफूलाई अरुसँग दाँजेर नै बिताएको छु ।' मैले महसुस गरेँ ।

'हामीले अरु मानिसको हामीप्रतिको दृष्टिकोण परिवर्तन गर्न सक्दैनौँ । तर हामीले हामी आँफलाई कसरी हेही भन्ने कुरा परिवर्तन गर्न सक्छौँ । हामीसँग बाँचको लागि एउटा जीवन छ भने किन यसलाई अरुले हाम्रोबारे के सोच्नन् भन्ने चिन्ता गरेर बिताउने?', मैले बुझेँ ।

आज पनि म मेरो ओछ्यानमा पल्टिएर सिलिङ्गलाई हेरिरहेको छु । सिलिङ्ग सेतो र खाली छ । म यो सिलिङ्गलाई मैले चाहेको जस्तो रडले रड्ग्याउन सक्छु । त्यो कुन रड हुनेछ भनेर मलाई थाहा पनि छ । म मुस्कुराएँ ।

आशा !

लेखक परिचय

श्रेया धितालकी आमाले उनलाई पुस्तकहरू छनौट गर्न दिनुभयो । उनले मन नपरी-नपरी बाकलो आवरण भएको निलो पुस्तक छानिन् । छ वर्षकी केटीमा हुने नक्कलसहित हल्का असन्तुष्टिका साथ उनले पुस्तकको आवरणमा भएका यी शब्दहरू पढिनः द म्याजिक फार वे ट्री (The Magic Faraway Tree), लेखक एनिड ब्लाइटन । एक हप्तापछि उनले त्यो पुस्तकको सम्पूर्ण श्रृङ्खला नै पढेर सकिन् । उनी शब्दले सिर्जना गर्न सक्ने जादुको प्रेममा परिन् । शब्दहरू कसरी एकअर्कामा जोडिएर अर्थपूर्ण वाक्यहरू बन्दै मनमोहक कथाहरू सिर्जना हुन्छन् भन्नेबारे अझ बढी खोज गर्न श्रेयाले लेखकको रूपमा आफ्नो यात्रा सुरु गरिन् ।

चित्रकार परिचय

स्वर्णिम शाक्य काठमाडौँमा बसोबास गर्ने २४ वर्षीय कलाकार हुन् । उनले विगत एक वर्षदेखि व्यावसायिक रूपमा डिजिटल कला सिर्जना गर्दै आएका छन् । उनी चरित्रको भावना चित्रण गर्नुका साथै व्यक्ति र वातावरणलाई अवलोकन गर्ने र बुझ्नेमा केन्द्रित हुन्छन् । सही र इमान्दार भावनाका साथ बनाइएका कामले अस्को मन छुन सक्छ भन्ने उनलाई विश्वास छ ।

आशा

लेखक: श्रेया

चित्रकार: स्वर्णिम

कुनै पनि विद्यार्थीले विद्यालयको पहिलो दिन आफूलाई अलि असहज नै महसुस गर्छ । म पनि अपवाद त हैन तर मेरो असहजता भने अरुकोभन्दा हजार गुना बढी चाँही पक्कै छ ।

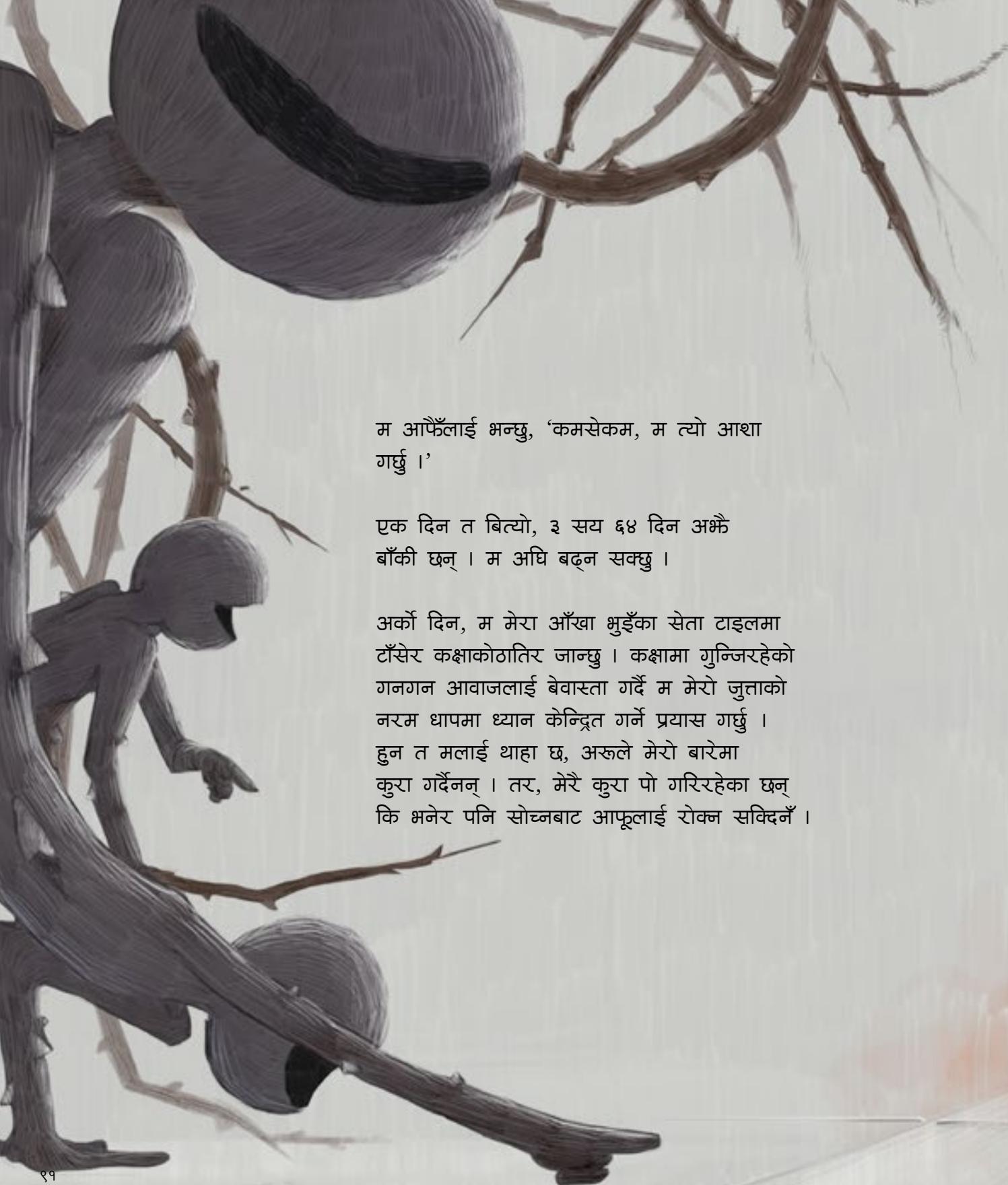
मुटु ढुकढुक छ ! सास बढेको छ ! कदम अस्थिर छ !

विद्यालयको भवनभित्र जाँदा, मैले मेरो ज्याकेटको बाहुला तानछु । बाहुलाको छेउलाई तानेर मेरा औँलासम्म पुर्याउँछु । मैले मनमनै मेरो मन्त्र दोहो-याउँछु, ‘उनीहरूलाई देख्न नदेऊ । उनीहरूलाई थाहा नदेऊ ।’

जब कक्षामा यौटी केटीले मलाई उनको छेउमा बस्न भनिन्, म जहाँको त्यहाँ
हिँ जस्तै जम्हु । पहिला जे जति भइसक्यो, त्यसपछि म कसरी साथी बनाउन
सक्छु ? म भकभकाउँदै “हुन्छ” भन्दै बस्छु । ‘अब के भन्ने ?’, म सोच्न
थाल्छु । मलाई बस्न दिएकोमा धन्यवाद भनुँ वा आफ्नो परिचय दिँक्कै ?
मुस्कुराऊँ वा गजकक पर्लै वा मेरा मनका कुराहरू सुनाऊँ ? म असमञ्जसमा
परी उनलाई हेर्छु । उनी मुस्कुराउँधिन् ।

हुन सक्छ, म गलत छु । हुन सक्छ उनी साथी बन्न सकिन्न । तर फेरि,
के थाहा ? मैले यस अधिको विद्यालयमा भोग्नु परेको नियति यहाँ भोग्नु
पर्ने हो कि ! मैले मेरो सहपाठीहरूलाई मेरो साथी ठानेको थिएँ । तर,
केही दिनमै उनीहरूले मलाई ‘भाउ खोज्ने पागल’ को संझा दिए । अझै
पनि मेरो कानले ती अपमानजनक चुट्किला सुनिरहेको छ । मेरो दिमागमा
उनीहरूले जोकको नाममा ममाथि गरेका अपमानजनक टिप्पणीहरू घुमिरहेका
छन् । ‘त्यो स्थिति अब छैन ।’

म आफैलाई भन्छु, ‘कमसेकम, म त्यो आशा
गर्दु ।’

एक दिन त बित्यो, ३ सय ६४ दिन अझै
बाँकी छन् । म अधि बढ्न सक्छु ।

अर्को दिन, म मेरा आँखा भुइँका सेता टाइलमा
टाँसेर कक्षाकोठातिर जान्छु । कक्षामा गुन्जिरहेको
गनगन आवाजलाई बेवास्ता गर्दै म मेरो जुताको
नरम धापमा ध्यान केन्द्रित गर्ने प्रयास गर्दु ।
हुन त मलाई थाहा छ, अरुले मेरो बारेमा
कुरा गर्दैनन् । तर, मेरै कुरा पो गरिरहेका छन्
कि भनेर पनि सोच्नबाट आफूलाई रोक्न सकिदैन् ।

मेरा औँला मेरो नाडीको भागमा रहेको कपडालाई अनै जोडसित
समात्न पुग्छन ‘उनीहरूलाई देख्न नदेऊ । उनीहरूलाई थाहा पाउन
नदेऊ । नदेऊ नदेऊ!’ ढ्याक्क ! भित्तामा ठोक्किएर मैले मेरो
सन्तुलन गुमाउँछु र लङ्घ्नु । उफ ! योभन्दा बढी लज्जास्पद अरु
के हुन सक्छ ? म डरले त्यहीं हराउँला जस्तो हुन्छु ।

त्यो भित्ता त प्रीति मिस हुनुहुँदोरहेछ । उहाँको आँखा मेरो नाडीमा
भएका दागमा गएर रोकिन्द्धन् । उहाँले लामो सास फेर्नुहुन्द्ध । हतार
हतार मैले आफ्नो बाहुला तल झारेर नाडी छोप्दै अन्तैतिर हेर्षु ।

मेरो मुटु मेरो छातीबाट बाहिर निस्केला जस्तो गरी धड्किन्छ । मेरा
कानका अङ्ग प्रत्यङ्गले चिच्याउँछ, ‘भाग ! भाग ! पछाडि नहेर । यदि
तिमीले त्यसो गन्यौ भने उनीहरूले तिमो बारेमा राय बनाउने छन् वा तिमी
दयाको पात्र बन्ने छौं । दुवै परिस्थिती नरामा हुन् ।’

“मलाई माफ गर्नुस् । मैले हेरेरै हिँडेको थिएँ तर ।” मैले मेरो जुतातिर
ध्यान केन्द्रित गरेर मिसको आँखातिर हेर्नबाट आँफैलाई जोगाउँछु ।

“म तिमीसँग केही कुरा गर्न चाहन्छु ।” भन्दै उहाँले मलाई एउटा खाली
कक्षाकोठामा लैजानुहुन्छ ।

म चुपचाप उहाँको स्वरको भावलाई बुझ्ने प्रयास गर्दै उहाँकै पछिपछि लाग्छु ।
मैले मुष्टी पारेर मेरा औलाहरूलाई हत्केलामा दबाउँछु । त्यसो गर्दा पनि
मेरा नड्हरूले दुःखाएको मेरो दिमागले महसुस गर्न सकिरहेको छैन । म
उनीहरूले मेरो बारेमा बनाएका रायहरूबाट टाढा रहने धेरै प्रयास गर्दूँ । एक
ठाउँबाट अर्को ठाउँ सर्दै, विद्यालय परिवर्तन गर्दै म यो सब कोसिस गर्दूँ । तर,
यी सबै गर्नुको कुनै औचित्य छैन । उनीहरूले देख्छन् नै । उनीहरूले थाहा
पाउँछन् नै ।

“बस ।” मिसको स्वर मेरा विचारलाई चिर्दै आउँछन्, “कलाश्री, मिस हिना विद्यालयका परामर्शदाता हुनुहुन्छ । म उहाँसित तिम्रो परिचय गराउन चाहन्छु ।”

मलाई त्यसैको खाँचो थियो । ईमान्दारीपूर्वक देखाएको चासो र मायाका केवल तिनै शब्दहरूले मेरो जीवनलाई दोस्रो पटक परिवर्तन गर्दै । यो पटकको परिवर्तन, मेरो आफ्नो भलाइको लागि हो ।

परामर्शदाताको कार्यालयमा, त्यहाँका उजाड भित्ता र चिसो फर्निचरबीच मैले यस्तो चिज भेट्छु, जुन मैले पहिले कहिल्यै भेटेको थिईँन । यस्तो कुरा, जुन हामीमध्ये धेरैले हल्का रूपमा लिन्छौं, ‘असल साथी र आशा ।’

३६४ दिनपछि,

कलेजमा यो मेरो पहिलो दिन हो ।
म आतिएको छु । मेरो मुटु जोडसित
धड्किरहेको छ । तर मेरो शिर ठाडो छ ।
मैले छिटोछिटो श्वास फेरेको छु तर मेरा
ओठहरू मुस्कानमा परिणत हुँदै छन् ।

म आज ठीक छु र ठीक हुने छु ।

अपहरण

लेखक परिचय

इन्दिरा जीवनलाई एउटा साहसिक यात्रा मान्छिन् । त्यसैले कठिनाइबाट भाग्नुभन्दा उनी कठिनाइ सामना गर्न रुचाउँछिन् । उनी काठमाडौंको रिपुमर्दनी विद्यालयमा पढ्छिन् । हतारमा कुनै पनि निर्णय नलिने उनी अप्रिय स्थितिलाई पनि सकारात्मक बनाउन कोसिस गर्छिन् । । उनलाई आफ्ना साथीसित समय बिताउन, साइकल चलाउन, चित्र कोर्न साथै कथा र कविता लेख्न मन पर्छ ।

चित्रकार परिचय

निपुण बजाचार्य एक ग्राफिक डिजाइनर र चित्रकार हुन् । उनी पाटनमा हुर्किएको हुनाले उनलाई त्यहाँका चिरपरिचित गल्लीमा साइकल चलाउँदै नयाँ आँगनहरू पता लगाउन धेरै मन पर्छ । उनलाई रेष्टुराँको मेनुमा लेखिएका गल्तीहरू भेट्टाउन पनि रमाइलो लाग्छ । देशभरका होर्डिङ बोर्ड र भित्ताहस्ब्या हुने मूल टाइपोग्राफी सङ्कलन गर्न अझै धेरै रमाइलो लाग्छ । चित्र कोर्न र डिजाइन गर्ने सबै कुराले उनको कल्पनासँग प्रतिस्पर्धा गरिरहेका हुन्छन् । उनलाई आशा छ, कुनै दिन उनका चित्रहस्कै जित हुने छ ।

अपहरण

लेखक: इन्दिरा

चित्रकार: निपुण

स्वीटी र मिस्टी खुबै मिल्ने साथी थिए । एकदिन उनीहरू विद्यालयबाट घर फर्कदै थिए । “यसो जङ्गलतिर घुम्न जाउँ न । एकछिन हरियाली हेँ रमाउँ अनि घर फर्कौला ।”, स्वीटीले भनिन् । दुवै साथी सल्लाहअनुसार जङ्गलतिर गए । घुम्दाघुम्दै उनीहरू कता पुगे कता ! लौ ! उनीहरूले बाटो नै भुले ।

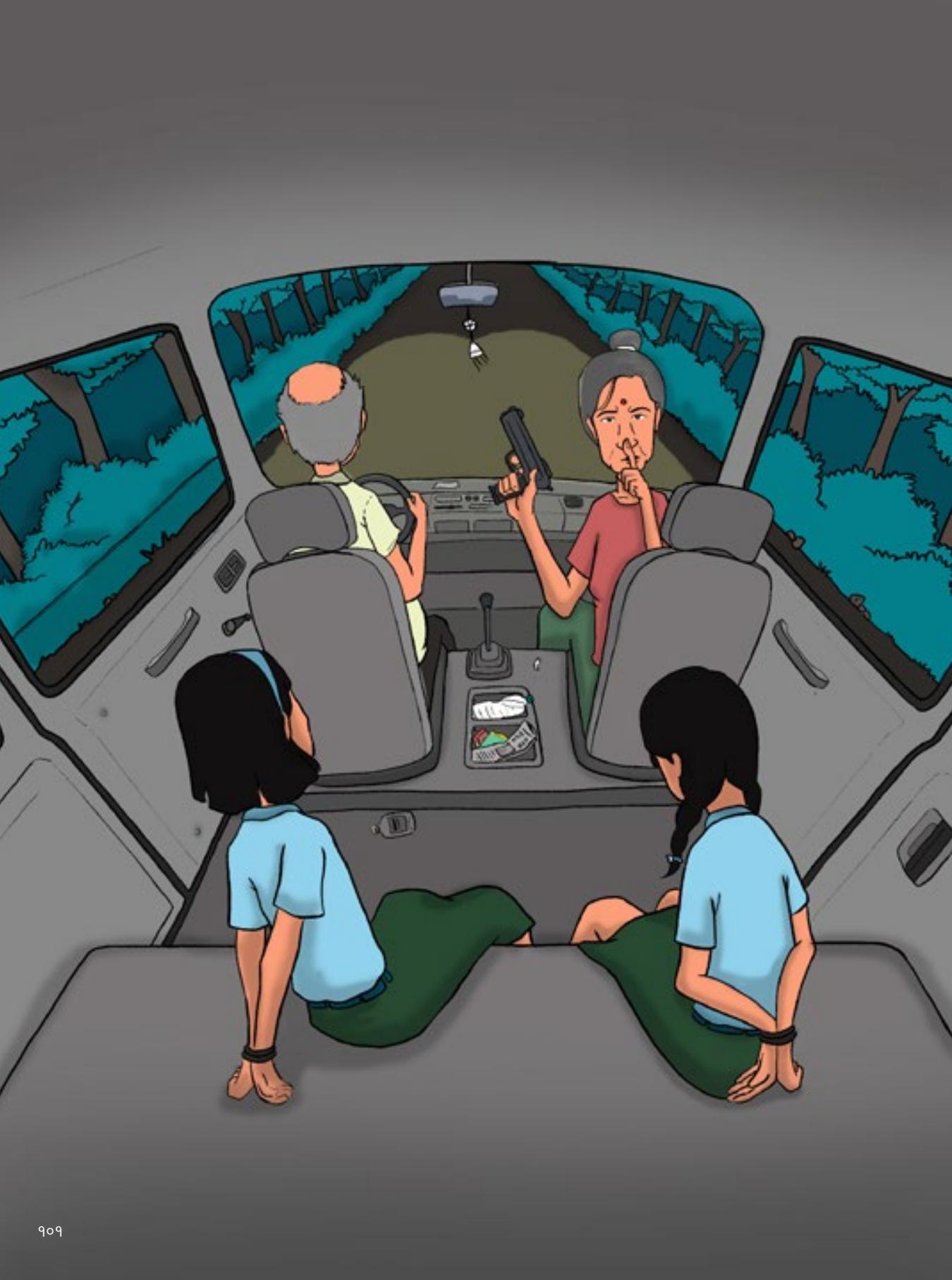
“अब कसरी घर फर्क्ने?”, स्वीटी त रुन थालिन् ।

“नरोज स्वीटी । समस्या पर्दा कहिल्यै पनि डराउनु हुँदैन । बरु हामीले आफ्नो समस्याको समाधान पो खोज्नु पर्छ ।” मिस्टीले सान्त्वना दिँदै भनिन् । उनीहरू बाटो खोज्दै यताउता भाँतारिए ।

‘साँझ पर्न लागिसक्यो । अब के गर्ने होला?’, दुवैजना आतिए । केहीबेर हिँडेपछि उनीहरूले एउटा सानो भुपडी देखे । भुपडीमा एउटी सुन्दर महिला बसिरहेकी थिइन् ।

“आन्टी ! हामी जङ्गलतिर यसो घुम्न आएको । हामीले फर्क्ने बाटो नै भुल्योँ ।” उनीहरूले ती महिलालाई आफ्नो समस्या बताए । “तिमीहरू पिर नगर । भोक लागेको होला, बरु केही खाऊ । अनि आज राती यहाँ सुत । म तिमीहरूलाई भोलि बिहानै घर पुन्याइदिने छु ।”, ती महिलाले माया गर्दै भनिन् । ती महिलाको मायामा स्वीटी र मिस्टी दुवैजना लट्ठिए ।

दुवै-जना भोकाएका र थाकेका थिए । उनीहरूले मीठो गरी खानेकुरा खाए र चाँडै निदाए ।

अर्को दिन उठ्दा उनीहरू त कारमा पो थिए । उनीहरूको हातखुट्टा बाँधिएको थियो र उनीहरू कारको पछिल्लो सिटमा राखिएको थियो । “तिमीहरू चुपचाप बस ।”, उनीहरू होसमा आएको देखेर ती महिलाले डर देखाउँदै भनिन्, “नभए राम्रो हुने छैन नि ।”

“यी दुईबाट हामीलाई राम्रो कमाइ हुन्छ ।”, उनले कार चालकलाई भनिन् । कार चालक र महिला दुवैजना बेस्सरी हाँसे ।

“हामीलाई अपहरण गरेर कतै लैजाँदै छन् !” मिस्टीले स्वीटीलाई सुस्तरी भनिन् । स्वीटी र मिस्टी दुवै रुन थाले ।

केही समय पछि चालकले कार राजमार्गको छेउमा लगेर रोक्यो । “भाग्ने वा कराउनेबारे सोच्दै नसोचे हुन्छ । तिमीहरूले यो बन्दुक देख्याउनि ? हामी तिमीहरूलाई यसैले उडाइ दिनेछौं ।”, ती महिलाले कालो चम्किलो बन्दुक देखाउँदै भनिन् ।

स्वीटी र मिस्टी डराए । कार चालक र महिलाले उनीहरूलाई एउटा सानो चिया पसलमा लगे । उनीहरू एउटा टेबलमा बसे र केही खानेकुरा मगाए ।

“के हामी शौचालय प्रयोग गर्न सक्छौं ?”, मिस्टीले बिस्तारै सोधिन् ।

ती महिलाले स्वीटी र मिस्टीलाई पालैपालो शौचालयमा लगिन् । आफू चाहिँ ढोकाबाहिर कुरेर बसिरहिन् । दुवैलाई सँगै शौचालयबाट फर्काइन् । उनीहरूले केही खानेकुरा खाए । त्यसपछि फेरि कारमै फर्किए । तिनीहरूले स्वीटी र मिस्टीलाई कारमा राखेर फेरि बाँधे ।

“अब हामी के गर्ने ? हामीलाई त अब बेच्छन् वा केको पो गर्लान् !” स्वीटी हिक्कहिक्क गरेर रुन लागिन् ।

केही समयपछि नै कार घ्याच्च रोकियो । सडकको बीचमा एक-जना मानिस पलिट्रहेको थियो । उसको वरिपरि रगत थियो । उसको नजिकै एउटा खुला सुटकेस थियो । सुटकेसको वरपर पैसा छरिएका थिए ।

“आज त हाम्रो अवसर नै अवसरको दिन रहेछ।”, खुसी हुँदै चालकले कार रोक्यो। ती महिला र चालक कारबाट बाहिर निस्किए। दुवै मिलेर सडकमा छरिएको पैसा हतारहतार बटुल्न थाले।

“यिनीहरूलाई चारैतिरबाट घेर। दुवै-जना भाग्न नपाउन्!” अचानक पुलिसहरू त्यहीं आइपुगे। चालक र महिलाले आँखा पनि फिमिक्क गर्न पाएनन्। दुवै जनालाई पुलिसले पक्रिए।

“अब तिमीहरू सुरक्षित छौ नानीहरू। चिन्ता नगर।”, स्वीटी र मिस्टीले एउटा मिठो आवाज सुने। उनीहरूले हतार हतार त्यो आवाजतिर हेरे। उनीहरूको छेउमा अनुराधा कोइराला दिदी पो रहिछिन्। उनलाई त्यहाँ देखेर स्वीटी र मिस्टी त छक्कै परे। उनीहरूले विद्यालयमा अनुराधा कोइरालाका बारेमा पढेका थिए। उनी एक सामाजिक अभियन्ता थिइन्। उनले महिला बेचबिखन विरुद्ध काम गर्दै आएकी थिइन्। उनी ‘सीएनएन हिरो’ पनि थिइन्।

“तिमीहरू दुई-जना धेरै साहसी र चतुर रहेछौ । तिमीहरूले शौचालयको भित्तामा
आफ्नो समस्या र कारको नम्बरसमेत लेखेको हुनाले हामीलाई सजिलो भयो ।
अनुराधा कोइरालाले स्वीटी र मिस्टीलाई अँगालो हालिन् ।

स्वीटीले छक्क पर्दै मिस्टीलाई हेरिन् । मिस्टी पनि मुस्कुराइन् । मिस्टीको उपायले
काम गरेको देखेर स्वीटीले मिस्टीलाई धेरै धन्यवाद दिइन् ।

“तिमी एक नायक हौ मिस्टी ।” स्वीटीले मिस्टीलाई अँगालिन् ।
“तिमी पनि कम छैनौ ।”, मिस्टीले अनुराधा कोइराला र स्वीटीलाई
अँगाल्दै भनिन्, “हामी सबै नायक हौं र हुनुपर्छ ।”

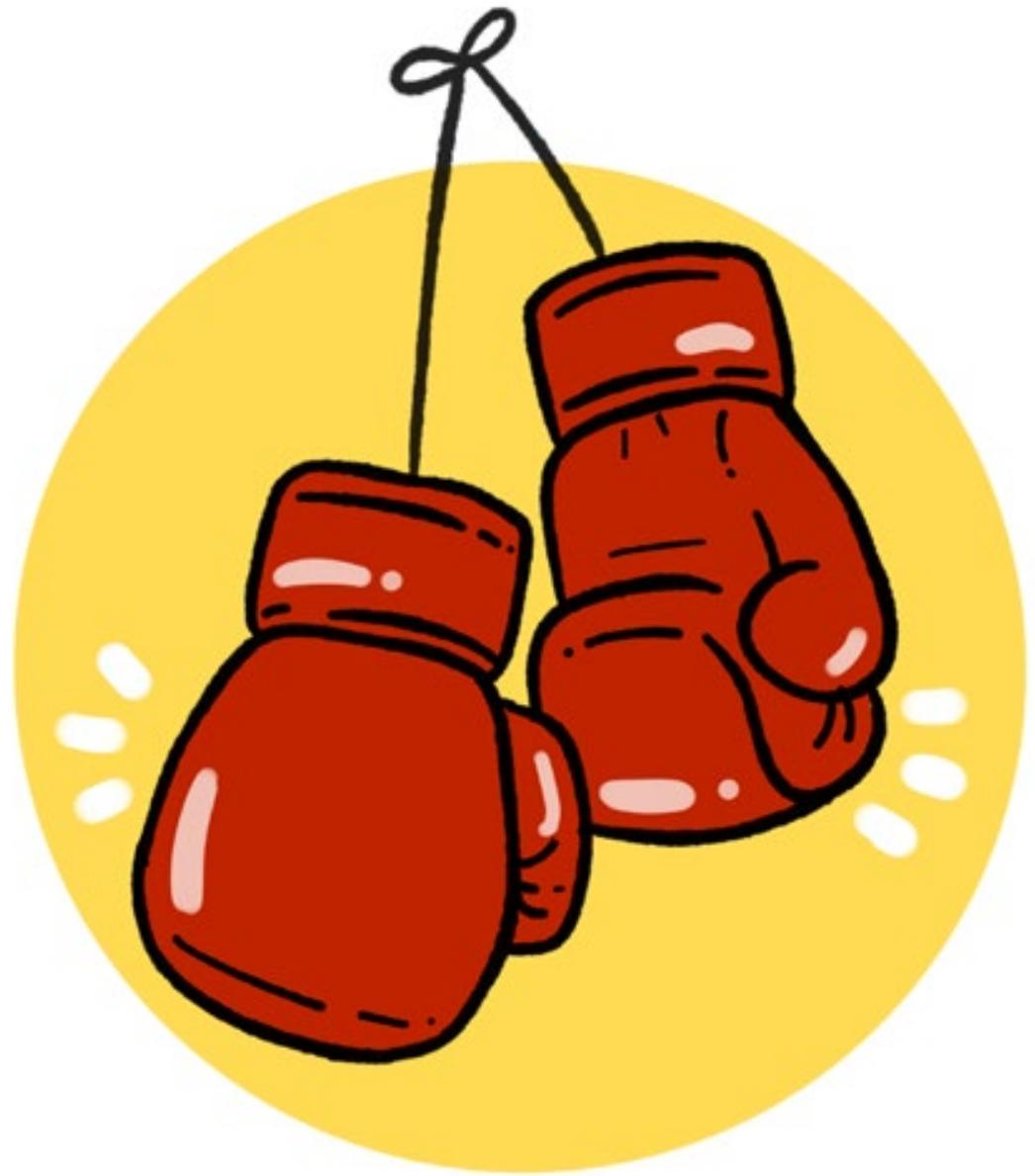
हार पछिको जीत

लेखक परिचय

अश्रीनाको व्यक्तित्व प्यारो र कल्पनाशक्ति गहिरो छ । रचनात्मक लेखन उनको एक बलियो पक्ष हो । उनलाई चलचित्र हेर्न, धारावाहिक शृङ्खला हेर्न, खाना पकाउन, पढ्न र खेलकुद मन-पर्छ । खेलमा उनी बास्केटबल, ब्याडमिन्टन र फुटबल खेल्न सबैभन्दा बढी मन पराउँछिन् । उनी यात्रा गर्न र नाच्न पनि मन पराउँछिन् ।

चित्रकार परिचय

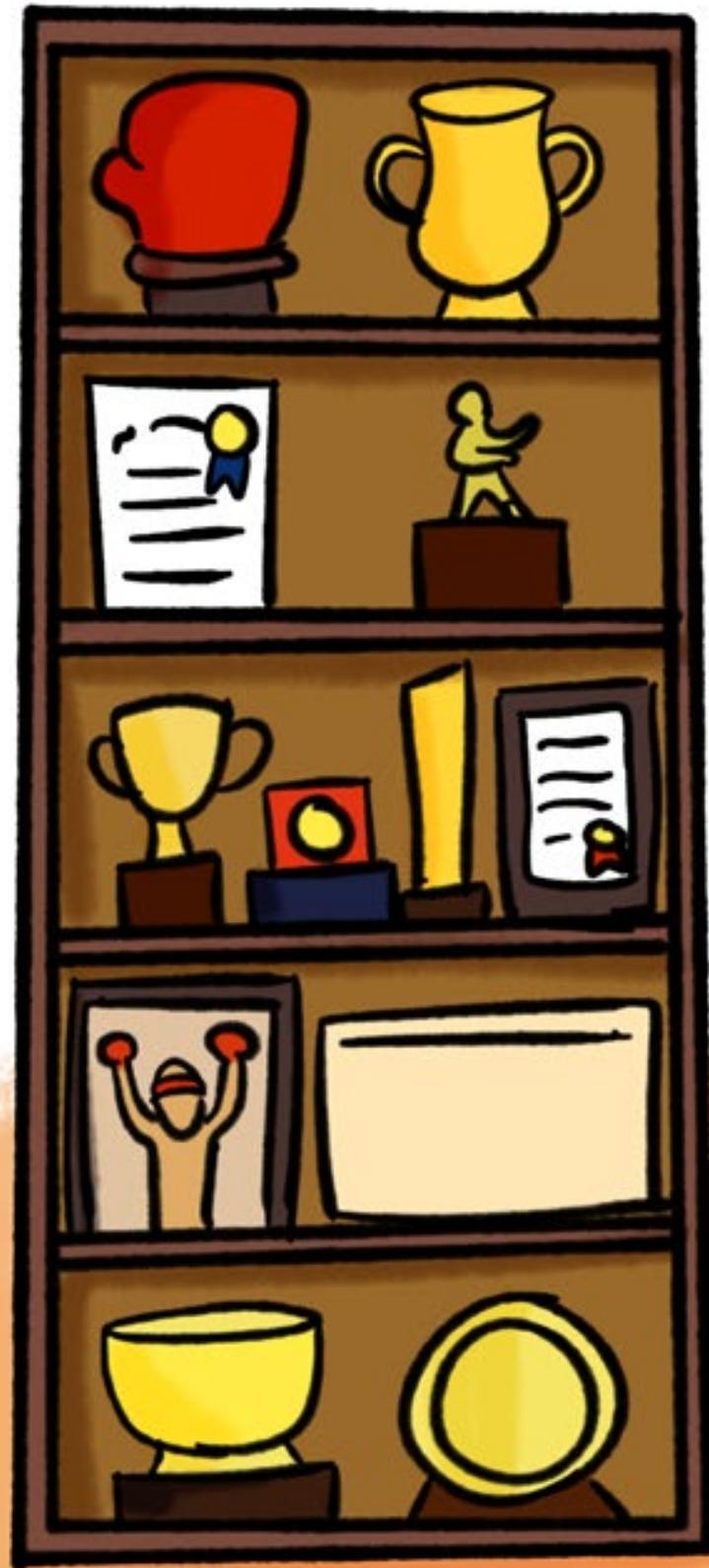
स्नेहा थापा मगर काठमाडौँमा बसोबास गर्ने कलाकार हुन् । उनी हाल बहुराष्ट्रिय बीमा कम्पनीमा कन्टेन्ट डेभलपरको रूपमा कार्यरत छिन् । कम्पनीको काम नगरेको बेला उनी आफ्नो सामाजिक सञ्जालको 'द क्याजुल आर्टिस्ट' पेजको लागि कमिक्स बनाउन रमाउँछिन् । उनलाई 'बेकिंग' गर्न मनपर्छ । उनी 'गुलियोमा भुलियो' नामको होम बेकरी पनि चलाउँछिन् ।

हार पछिको जीत

लेखक: अश्रीना

चित्रकार: स्नेहा

यो कथा आर्थिया नाम गरेकी केटीको हो । उनका बुबा सेवानिवृत्त राष्ट्रिय स्तरका बक्सर थिए । उनको एउटा भाइ थिए । भाइलाई पनि आर्थियाका बुवाले बक्सिड्ङको प्रशिक्षण दिन्थे ।

आर्थियालाई सबै प्रकारका खेल मन पर्थ्यो । उनी बक्सर बन्न चाहन्थिन् । तर उनका बुबा यो कुराको विरोधमा थिए ।

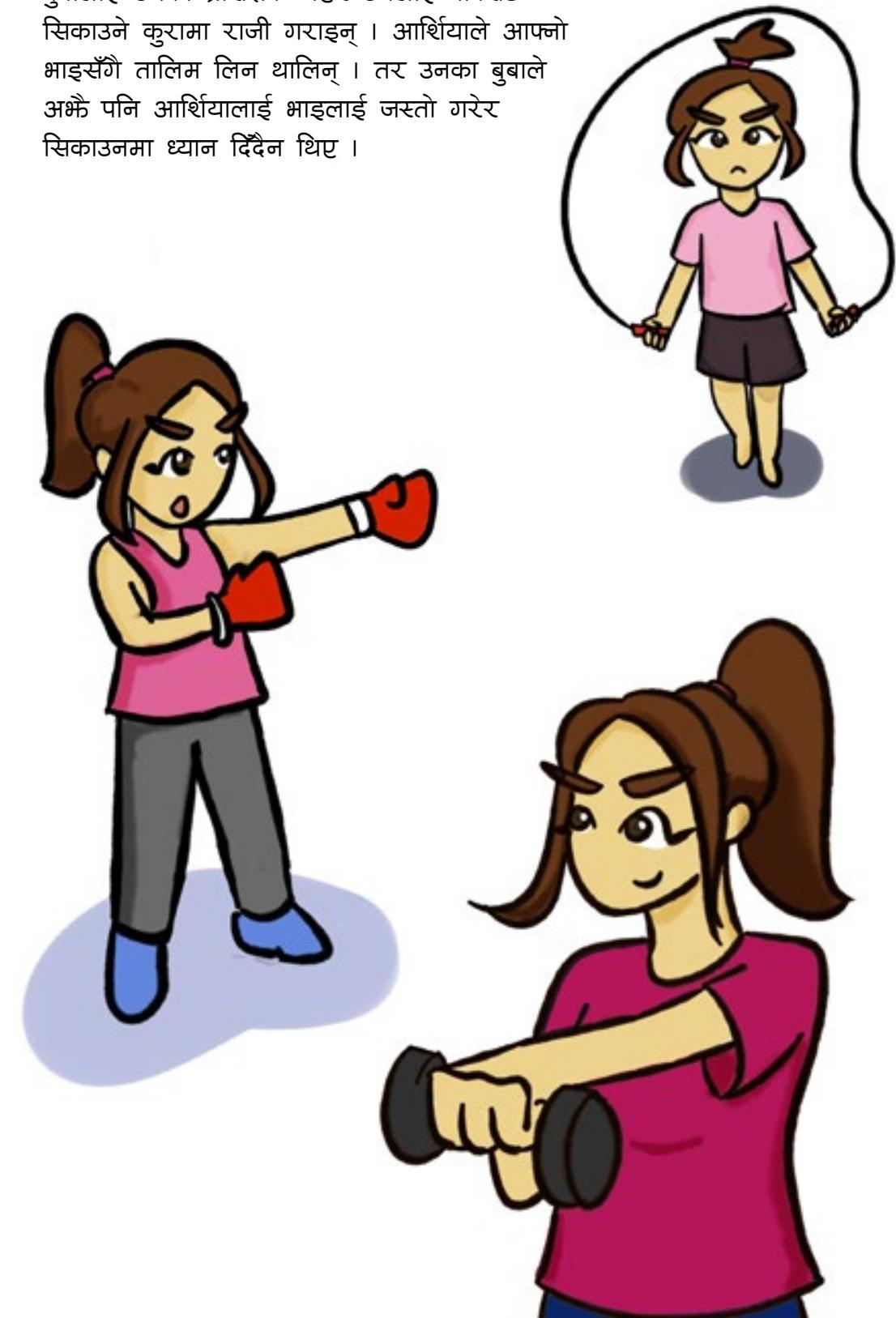

“बक्सिड भनेको केटीले खेल्ने खेल होइन । यो भाइ जस्तो केटाहरूले खेल्ने खेल हो ।”, बुबाले प्रायः यसै भनिरहनुहुन्थ्यो ।

“तर बुबा, भाइलाई त बक्सिड नै मन पर्दैन । मलाई मन पर्दै । म अन्तर्राष्ट्रिय बक्सिड प्रतियोगितामा भाग लिन चाहन्छु ।”, आर्थियाले बुबालाई सम्भाउन खोजियन् । तर उनका बुबा राजी हुँदैनथिए ।

जे जस्तो होस्, जसोतसो गरेर आर्थियाले आफ्नो बुबालाई उनको प्रशिक्षक भएर उनलाई बक्सिड सिकाउने कुरामा राजी गराइन् । आर्थियाले आफ्नो भाइसँगै तालिम लिन थालिन् । तर उनका बुबाले अझै पनि आर्थियालाई भाइलाई जस्तो गरेर सिकाउनमा ध्यान दिँदैन थिए ।

आर्थियाले आफ्जो विद्यालयको पढाइ सकेर कलेज भर्ना भइन् । एकदिन एकजना बक्सिड प्रशिक्षक आर्थियाले अभ्यास गरेको देखेर धेरै प्रभावित भए । उनले आर्थियासँग कुराकानी गरे ।

“के तिमी बक्सिड प्रतियोगितामा भाग लिन चाहन्छौ ?”, प्रशिक्षकले सोधे । आर्थिया धेरै खुसी र उत्साहित भइन् । तर बुबाले उनलाई प्रतिस्पर्धामा भाग लिन दिनुहुन्न भनेर आर्थियालाई थाहा थियो । उनले यो कुरा प्रशिक्षकलाई बताइन् । उनको कुरा सुनेपछि प्रशिक्षकले बुबालाई भेट्न चाहे ।

“समय परिवर्तन भइसकेको छ । केटीहरूले सबै प्रकारका खेलकुदमा भाग लिइरहेका छन् र राम्रो गरिरहेका छन् । के तपाईंकी घोरीले उनको सपना पछ्याएको हेर्न चाहनुहुन्न र ? मैले आर्थियामा अपार सम्भावना देखेको छु । उनले आश्चर्यजनक रूपमा काम गर्न सकिन्न ।”, प्रशिक्षकले बुबालाई विश्वास दिलाए । प्रतिस्पर्धाको दिन, आर्थियाका बुबा र भाइ खेल हेर्न आए । आर्थियाले विपक्षीलाई कडा टक्कर दिन् । उनको प्रत्येक मुक्कामा दर्शकले उनलाई ताली बजाउदै, वाह ! वाह ! भन्दै हौसला प्रदान गरे । केटीहरू पनि शक्तिशाली छन् भनेर उनी प्रमाणित गर्न चाहन्निन् । केटीहरूको शक्तिलाई कसैले पनि कम नसमिक्कउन् भन्ने देखाउन चाहन्निन् । यही दृढ सङ्कल्पले आर्थियालाई यहाँसम्म पुऱ्याएको थियो । उनी यो मौकाको भरपुर फाइदा उठाउन चाहन्निन । तर, अनुभवको कमीको कारण हुन सक्छ, यो खेल उनले हारिन् ।

उनी दुःखी भएर एउटा कुनामा बसेर रोइरहेकी थिइन् । त्यहीं उनका बुबा आइपुगे । बुबाले उनलाई अँगालो हाले ।

“मलाई तिमीप्रति धेरै गर्व छ, मेरी प्यारी छोरी । आज तिमीले रिडमा देखाएको जोश र प्रतिभा असाधारण छ ।”, बुबाले भने ।

“तर हारियो । धेरै दुःख लागेको छ ।”, उनले भनिन् ।

“खेलमा एउटा न एउटा प्रतिस्पर्धीले त हार्ने पर्दछ । यहीकारणले यसलाई प्रतियोगिता भनिन्छ । पहिलो पटक भएकोले अनुभवको अलि कमी भयो होला । यसैले हारियो । अर्कोपटक अझ बढी अभ्यास गर र अझ बढी राम्रो गर्ने प्रयास गर । अवश्य जितिन्छ । जित मात्र सबैकुरा होइन । प्रयास, सन्तुष्टि, अनुभव, दृढता, आत्मबल यी कुराले पनि धेरै मूल्य राख्छ ।”, बुबाले भन्नुभयो ।

“हो, असफलता अर्को प्रयासको सिँची हो । तिमीले आज साँच्चै नै राम्रो प्रदर्शन गर्यौ । फेरि फेरि जितका लागि शुभकामना !”, प्रशिक्षकले भन्नुभयो ।

आर्थिया धेरै नै खुसी भइन् । बुबाको साथ र सहयोग पाएकोमा अझै हर्षविभोर भइन् ।

‘बुबाको पनि समर्थन पाएँ । अब त म अन् राम्रो गर्न सक्छु ।’, आर्थिया मुसुक्क हाँसिन् ।

“दिदीले कस्तो राम्रो खेल्नुभएको । म त त्यति राम्रो खेल्न सकिदैन तर अर्को प्रतियोगितामा म पनि भाग लिन्छु ।”, आर्थियाको भाइले भन्यो ।

“ल ल, अब दिदीभाइ मिलेर खेल्ने अनि जित हाँसिल गर्ने हो ।”, बुबाले भन्नुभयो । सबैले एकअर्कालाई अङ्कमाल गरे ।

म सानैदेखि पिप्पी लानास्टकिङ जस्तै बन्न चाहन्थै । त्यही चाहना राखेर हुकिएँ । पिप्पी स्वीडेनकी लेखिका एस्ट्रिड लिन्डग्रेनले बालबालिकाको लागि लेखेको पुस्तक शृङ्खलाको हिरोनी हुन् ।

पिप्पी नौ वर्षकी, अद्भूत, परम्परागत भन्दा फरक र परी जस्तै अलौकिक शक्ति भएकी एउटा बालिका हुन् । उनी स्वतन्त्र, चंचल र कल्पना गर्न नसकिने छिन् । उनी आफ्नो मनले भनेको कुरा गर्छिन् । एउटा बच्चाको जीवन कस्तो हुनुपर्छ भन्ने सांस्कृतिक अपेक्षा अनुरूप उनको जीवनलाई पनि त्यस्तै बनाउने प्रयास बेलालामा गरिएको हुन्छ, सरकारी अधिकारीहरूबाट । तर पनि पिप्पी सामाजिक परम्पराहरूबाट मुक्त रहेंदै खुशीसाथ आफ्नो जीवन बिताउँछिन् ।

मेरो लागि पिप्पीले मेरो आफ्नै विद्रोही पक्षको प्रतिनिधित्व गर्दछिन् र एउटा व्यक्तिप्रतिको प्रशंसा, त्यो व्यक्ति जोसँग शक्ति छ तर यसको दुर्स्पृयोग गर्दैनन् । पिप्पीले आफूलाई संसारको सबभन्दा शक्तिशाली बालिका घोषणा गर्छिन्, तर द्वन्द्वको समाधान गर्न वा अन्य बालबालिकालाई दुर्व्यवहार र बदमासीबाट बचाउन अहिसाको मार्ग प्रयोग गर्छिन् ।

महान कथासँगै बहाँदा सँधै आनन्द र खुशी हुन्छ । पढाइले मनोरन्जन मात्र गराउँदैन, यसले प्रेरणा पनि प्रदान गर्दछ । यो एउटा अत्यावश्यक जीवन उपयोगी सीप पनि हो । यसले सबै प्रकारका सिकाइ र विकासमा सहयोग गर्दछ । बालबालिकाको पढाइका लागि सकारात्मक वातावरण बनाउनु पहिलेभन्दा अहिले अभ धेरै महत्वपूर्ण भएको छ । किनकि अहिले हामी एउटा विश्वव्यापी महामारीको सामना गरिरहेका छौं र यसले धेरै बालबालिकालाई स्कुलबाट बाहिर राखेको छ । रुम टू रीडको एउटा सर्वेक्षणको खोजले यो महामारीपछि नेपालमा सबै बालिकाहरूमध्ये आधाजति त स्कुल नै नफर्कने जोखिममा रहेका छन् भनी निष्कर्ष निकालेको छ । व्यक्तिगत रूपमा यो उनीहरूको लागि एउटा विपद् मात्र हुने छैन, यसले समाजलाई पनि यति धेरै प्रतिभा, जनशक्ति र आर्थिक अवसरहरूबाट विचित गर्नेछ । यसको असर पछिका पुस्ताहरूमा पनि देखिनेछ ।

हामी सबै मिलेर बालबालिका र त्यसमा पनि विशेषगरी बालिकाको लागि अभ राम्रो शैक्षिक अवसरहरू प्रदान गर्ने उपाय खोज तत्काल आवश्यक कार्यहरू थाल्नुपर्छ । शिक्षामा पहुँच हुनु भनेको एउटा अभ राम्रो, अभ समानता भएको भविष्यमा डोन्याउने बाटो हो भन्ने प्रमाणित भइसकेको छ ।

यति राम्रो कथाहरू छनौटको लागि म युवा लेखकहरूलाई धन्यवाद र बधाई दिन चाहन्छु । यसले नयाँ पुस्ताका हिरोनीहरू र पाठकहरूलाई अभ राम्रो, अभ धेरै जानकारीमूलक र पक्कै पनि शिक्षित छनौट गर्न प्रेरित गर्नेछ । मैले यो पनि आशा गरेछु कि यस पुस्तकले युवाहरूलाई सिक्न मद्दत गर्नेछ र जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि अगाडि बढिरहन उनीहरूलाई प्रेरित गर्दछ ।

त्यसैले हार नमानौं, सही काम गरौं, चाहे त्यो जतिसुकै कठिन किन नहोस, र आफ्नो मूल्य र मान्यताप्रति सच्चा रहौं ।

जुन क्षणदेखि मैले शब्दलाई जोड्न र अर्थ खोजन सक्ने भएँ, कथा मेरो सिकाइको आधार, मेरो रोमान्चक यात्राको सारथी र शरण खोज्ने मेरो सुरक्षित ठाउँ रहँदै आएको छ । कथाले मानिसलाई समयको सुरुवात देखि नै जोड्दै आएको छ र पहिलेको भन्दा अहिले त भन् धेरै । कथाहरू भनेको ती नदीहरू हुन् जुन मानवताको बीचमा बहन्छ, हाम्रो मन र आत्मालाई पोषण दिन्छ ।

एउटा बच्चाको लागि आफ्नो आमा, बुबा वा आफन्तको नजिक बसेर पुस्तक पढेको सुन्नु भनेको सुरुवाती समयको एउटा त्यस्तो क्षण हो जसले एउटा महत्वपूर्ण बन्धन निर्माण गर्न मद्दत गर्दछ र जीवनका सिकाइमा अन्तर्ज्ञान हासिल गर्ने अवसर प्रदान गर्दछ । जब बालबालिका ढूला हुँदै जान्छन्, हुकैंदै जान्छन् र आफ्नै कथाहरू निर्माण गर्न थाल्नन्, तब उनीहरूले आफ्नो लेख र बिन्ब/कल्पनाको माध्यमबाट भावना र अनुभवहरू कसरी व्यक्त गर्दछन् भन्ने कुरा देख्दा आश्चर्यको अनुभूति हुन्छ । भित्री संसार र भावनाहरू कागजमा जीवन्त भएर आउँछन् र यसले ती भावनाहरू साभा गर्ने ढोका खोल्दछ । यही कारणले गर्दा यो सङ्ग्रहमा समेटिएका कथाहरू त्यो समयमा आएका छन् जितिबेला हामीलाई पहिलेको भन्दा धेरै मानसिक स्वास्थ्यको विषयमा व्याप्त रहेका मौनता तोड्नुपर्ने आवश्यकता छ । बालबालिका र युवाहरूले आफूलाई व्यक्त गर्नसक्ने सिर्जनात्मक ठाउँ उनीहरूलाई दिइनुपर्छ । यसको माध्यमबाट उनीहरूले आफ्नो दुःख, खुशी र अन्य क्यौं भावना व्यक्त गर्ने असिमित क्षमता प्रस्तुत गर्न सक्छन् । त्यसैले, जब म यी कथाहरू शान्त भएर पढ्दछु, अनि व्यक्त गर्ने नसकिएका कुराहरूलाई पनि स्पष्ट रूपमा व्यक्त गर्ने, आफ्नो मनमुद्द खोलेर राख्न सक्ने र आफ्ना पाठकहरूलाई शान्ति एवम् आशाको संसारमा त्याउने युवाहरूको क्षमता देखेर आश्चर्यर्थकित हुन्छु ।

तानिया धाख्खा
सञ्चार प्रमुख, युनिसेफ नेपाल

ब्रिटिश काउन्सिल

ब्रिटिश काउन्सिलले बेलायत र अन्य देशका मानिसहरूबीच कला तथा संस्कृति, शिक्षा तथा अंग्रेजी भाषाको माध्यमबाट आपसी सम्बन्ध, बुझाइ र विश्वासको निर्माण गर्दछ । आफ्नो क्षमता अनुभूत गर्न र सबल तथा समावेशी समुदायमा सहभागी हुन युवाहरूले खोजिरहेका सीप, आत्मविश्वास र आपसी सम्बन्धका माध्यमहरू हासिल गर्न हामी उनीहरूलाई मदत गर्दछौं । अंग्रेजी सिक्न, उच्च गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्न र अन्तर्राष्ट्रिय मान्यताको शैक्षिक योग्यता हासिल गर्नपनि हामी उनीहरूलाई मदत गर्दछौं । कला र संस्कृतिमा हामीले गर्ने कार्यले सिर्जनात्मक अभियक्ति प्रस्तुतगर्न र आदानप्रदान गर्न र प्रेरित गर्नुका साथै सिर्जनशील उद्यमलाई पोषण र विकास गर्न सहयोग गर्दछ । हामीले नेपालमा सन् १९५९ देखि काम गरिरहेका छौं । हरेक वर्ष हामी नेपालमा हजारौं विद्यार्थी, शिक्षक, शिक्षाकर्मी, नीति निर्माता, प्राज्ञिक वर्ग, सिर्जनशील व्यक्तिव र उद्यमीहरूसँग जोडिन्छौं । हाम्रो कामको लक्ष्य भनेको युवाहरूलाई अवसरहरू प्रदान गर्नु हो, उनीहरूलाई पूर्ण क्षमतामा पुग्न आवश्यक पर्ने शिक्षा, योग्यता र सीप हासिल गर्न सहयोग गर्ने भविष्यको जीवनवृत्तिमा मदत गर्नु हो र समाजमा उनीहरूको आवाजलाई सशक्त बनाउन नयाँ सञ्जाल र मञ्चहरूको सिर्जना र विकास गर्नु हो ।

रूम टु रिड

रूम टु रिड, साक्षरता सीप विकास र लैडिक समानतामा केन्द्रित रही निम्न आय भएका देशका करोडौं बालबालिकाको जीवनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने कार्यमा समर्पित एक अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था हो । शिक्षित बालबालिकाबाट नै विश्वमा परिवर्तनको थालनी हुन्छ भन्ने मान्यताका साथ सन् २००० मा स्थापित यो संस्थाका कार्यक्रमहरू निम्न आय भएका देशका बालबालिकाको पढाइका लागि सबैभन्दा महत्वपूर्ण दुई समय अवधि : साक्षरता हाँसिल गर्ने प्राथमिक शिक्षाको समय र बालिकाहरूको हकमा माध्यमिक शिक्षाको समयलाई ध्यानमा राखी त्यहाँका विद्यालयहरूमा दिगो रूपान्तरण ल्याउने कार्यमा केन्द्रित छ । हामी बालिकाहरूलाई आफ्नो जीवनका महत्वपूर्ण विषयहरूमा सही निर्णय लिन सक्षम बनाउन र माध्यमिक शिक्षा हाँसिल गराउन सहयोग गर्दछौं । साथै प्राथमिक तहका बालबालिकामा साक्षरता सीप विकास गरी उनीहरूमा पढ्ने सीप तथा पढ्ने बानी बसाल्न स्थानीय सरकार, साफेदार संस्था र अभिभावकसँग सहकार्य गर्दछौं ।

नेपालमा हाम्रा कार्यक्रममार्फत ५० लाखभन्दा बढी बालबालिका प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन् । हामीले आफ्नो साक्षरता कार्यक्रम नुवाकोट, पाल्पा, स्याङ्जा, सल्यान र तनहुँमा लागु गरेका छौं । बाँके, बर्दिया, तनहुँ, र नुवाकोटमा हाम्रो बालिका शिक्षा कार्यक्रमले त्यहाँका बालिकाहरूलाई विद्यालयमा पढाइ जारी राख्न, माध्यमिक शिक्षा सम्पन्न गर्न र जीवन उपयोगी सीप हाँसिल गर्न सहयोग गरिरहेको छ ।

युनिसेफ

युनिसेफले विश्वकै सबैभन्दा सीमान्तकृत बालबालिकासम्म पुग्नका लागि विश्वकै चुनौ तीपूर्ण क्षेत्रहरूमा काम गर्दछ । १९० भन्दा बढी देशहरू तथा भु-भागहरूमा हामीले हरेक मानिसका लागि समुन्नत संसार बनाउन हरेक बालबालिकाका लागि हरेक ठाउँमा काम गर्दछौं ।

मनाई सहजकर्ता को

'हाम्रो आफै शब्दमा' बीस जना किशोर लेखकहरूको अन्तर आत्माको आवाज हो । यी कथाहरू यस्तो बेला लेखिएका छन्, जुन बेला सिंगो विश्वले नै महामारी सँग भोग्नु / जुध्नु परिरहेको छ । यसले मानिसको मानसिक स्वास्थ्यमा पारेको प्रभाव, अझ विशेष गरी बालबालिकामा पर्नगएको प्रभाव, अत्यन्त विन्ताजनक छ । यस्तो समयमा बालबालिकाको आवाज सुन्नु निकै नै महत्वपूर्ण कुरा हो ।

यस सङ्कलनमा लिङ्का आधारमा हुने भेदभाव, शिक्षाको महत्व, बुलिंग र मानसिक स्वास्थ्य जस्ता विषयवस्तु भएका कथाहरू समावेश गरिएका छन् । यी कथाहरूको प्रयोग केवल बालबालिकाले मनोरञ्जनका लागि मात्र नभएर घरमा आमाबुबा र विद्यालयमा शिक्षकहरूले पनि यी महत्वपूर्ण विषयहरूमा कुराकानी सुरू गर्न सहयोगी स्रोतका रूपमा प्रयोग गर्न सक्नुहुनेछ ।

यो पुस्तक मुख्यतः किशोरिको लागि लक्षित भए तापनि वयस्कहरूले पनि यो पुस्तक पढ्न सक्नु हुनेछ । बालबालिकाले कस्तो महसुस गर्दछन् र कें-कसरी सोच्ने गर्दछन् भन्ने बारे अझ बढी थाहा पाउनु हुनेछ भन्ने हाम्रो अपेक्षा रहेको छ । त्यसबाहेक, वयस्कहरूलाई पनि यी कथाहरूका माध्यमबाट आप्ना बाल्यकालका अनुभवसँग पुनः परिचित हुने मौका प्राप्त हुने छ ।

अनुराधा

कथालेखन कार्यशाला सहजकर्ता तथा सम्पादक

बालबालिका र बालबालिकाको साहित्यको लागि सामग्री तयार गर्न चित्रकारहरूले प्रायजसो वयस्क लेखहरूसँग सहकार्य गर्ने गर्दछन्, तर युवाहरूले सिर्जना गरेका सामग्रीमा काम गर्ने अवसर धेरै कम रहेको हुन्छ । यो परियोजनाले युवाहरूको सोच तथा भावना र उनीहरूले वर्तमान अवस्थामा सामना गरिरहेको परिस्थिति बारेको अभिव्यक्ति रहेको सङ्ग्रहमा कार्य गर्न युवा लेखक र चित्रकारबीचको सहकार्यलाई अभिवृद्धि गरेको छ । साथै चित्रकारहरूलाई युवाहरूको मन र जीवनमा प्रवेश गरेर हेने मौका प्रदान गरेको छ । यी महत्वपूर्ण आवाजलाई चित्रहरूमा रूपान्तरण गरी व्याख्या गर्नु र पाठकहरूको कल्पनालाई कैद गर्नु चित्रकारहरूको लागि एउटा रोचक चुनौती हुनेछ । यसले मनको गहिराइबाट सिजित लेखाइ र सुन्दर कलाकृतिको अनुपम मेल गराएको छ, जसले पाठकहरूको लागि धेरै अर्थहरू पैदा गर्ने हामी आशा गर्दछौं ।

वीरांगना कमिक्स समूह
कला सहजकर्ता

बारेमा सहजकर्ता को

अनुराधा

अनुराधा बालपुस्तक लेखक, सम्पादक र अनुवादक हुन् । उनी लेखक र चित्रकारहरूका लागि कार्यशाला पनि सञ्चालन गर्दछन् । उनी त्यस्ता कथाहरू लेखिछन्, जसले मनोरञ्जन प्रदान गर्नका साथै विभिन्न व्यक्ति र समूह बारेको धारणालाई सम्बोधन गर्ने र विभिन्न सामाजिक मुद्दाहरूमा कुराकानी सुरू गर्न सहयोग पनि पुन्याउँछ । अनुराधा बालसाहित्यमा पीएचडी गर्दैछन् । हाल उनी महिनावारी स्वास्थ्यसम्बन्धी पुस्तक परियोजनामा पनि संलग्न छिन् । **हाम्रो आफै शब्दमा** परियोजनामा अनुराधाको भूमिका कार्यशाला सत्रहरूको नेतृत्व गर्ने, लेखकहरूलाई मेन्टरिङ गर्ने र कथाहरू सम्पादन तथा अनुवाद गर्ने थियो ।

वीरांगना कमिक्स

वीरांगना कमिक्स, नेपाली कमिक्स सिर्जना गर्ने चित्रकारहरूका लागि अर्धवार्षिक कमिक्स प्रकाशन गर्ने एउटा मञ्च हो । कमिक्स प्रकाशनका साथसाथै सामुहिक रूपमा वीरांगनाले बालबालिका र युवाका लागि आफै कमिक्सहरू सिर्जना गर्न तथा कमिक्सलाई कसरी कथा, इतिहास र शिक्षा जस्ता अन्य कुराहरूको प्रसार गर्ने उपकरणको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने बारेमा कार्यशाला सञ्चालन गर्दछ । हाम्रो आफै शब्दमा परियोजनामा वीरांगनाले २० जना चित्रकारहरूका साथमा किशोर लेखकहरूले लेखेका कथाहरूका लागि वित्र कोर्ने कार्यको नेतृत्व गरेको थियो ।

हाम्रो आफ्नै शब्दमा: हाम्रो जीवन

हाम्रो आफ्नै शब्दमा कला तथा शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत ब्रिटिश काउन्सिलद्वारा आरम्भ गरिएको र रुम टु रिड नेपाल र युनिसेफ नेपालको सहयोगमा आयोजना गरिएको कार्यक्रम हो । यस कार्यक्रमले किशोरकिशोरीलाई आफ्नो लेखन कलामा सुधार गर्नुका साथै उनीहरूको दैनिक जीवनका बारेमा सामाजिक विषयवस्तुमा आधारित छोटा काल्पनिक कथा लेखन मञ्च प्रदान गर्दछ ।

यस पुस्तकमा समावेश लेखकहरू, कथा पठाउनका लागि गरिएको खुला आहवानबाट आएका १० भन्दा बढी नेपाली बालबालिकामध्येबाट छानिएका हुन् । त्यसपछि, उनीहरूले शृत्तलाबद्ध कार्यशाला सत्रहरूमा कथा लेखनका साथै लिङ्ग र मानसिक स्वास्थ्यलगायत अन्य विषयहरूका छलफलमा भाग लिए । उनीहरूका कथाहरूलाई अन्तिम रूप दिएर चित्रकारसँग साफेदारी गरियो । जसको परिणाम स्वरूप यो पुस्तक तयार भएको हो ।

ब्रिटिश काउन्सिल नेपाल

www.britishcouncil.org.np/
www.facebook.com/BritishCouncilNepal
www.twitter.com/npBritish
www.instagram.com/npbritish/

रुम टु रिड

www.roomtoread.org/countries/nepal/program-highlights/
www.facebook.com/RoomtoReadNepal
www.twitter.com/RoomtoRead
www.instagram.com/roomtoreadnepal/

युनिसेफ

www.unicef.org/nepal/
www.facebook.com/unicefnepal
www.twitter.com/unicef_nepal
www.instagram.com/unicefnepal/

वीरांगना कमिक्स

www.viranganacomics.com/
www.facebook.com/viranganacomics
www.instagram.com/viranganacomics/

अनुराधा

www.facebook.com/profile.php?id=100063626624292

हेल्पलाइन (आपत्कालीन फोन नम्बरहरू)

यदि तपाईं यस संग्रहमा भएका विषयवस्तुहरूबाट प्रभावित हुनुहुन्छ वा विचलित महसुस गर्दै हुनुहुन्छ भने, तलका नम्बरहरूमा सम्पर्क गर्न सक्नुहोनेछ :

ट्रान्सकल्चरल मनोवैज्ञानिक संगठन - नेपाल संकट हटलाइन: ९६६० ०१० २००५
www.tponepal.org/

मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र नेपाल - ९६६० ०१८ ५०८०

कोसिस नेपाल - ९६६० ०१२ २३२२

आत्महत्या रोकथाम तथा मानसिक स्वास्थ्य सहायता केन्द्र - ९६६० ०१२ २२२३

माथिका सबै नम्बरहरू निःशुल्क (टोल फ्रि) छन् ।

टीयू शिक्षण अस्पताल, आत्महत्या रोकथाम हेल्पलाइन- ९८४९६३०४३० / ९८४००२९६००

कान्ति बाल अस्पताल, बाल मनोवैज्ञानिक सहायता हेल्पलाइन - ९८०८५२२४७०

छोटा कथाहरूको यस सङ्कलनमा लेखकहरूले प्रेम, मृत्यु र पश्चात्तापदेखि बहादुरी, गल्ती र प्रश्नहरू गर्नेबारे विभिन्न विषयहरूमा काम गरेका छन् । चरित्रहरू महामारीले पीडित हुन्छन्, जीवनको उद्देश्य खोज्छन् र उनीहरूको आफ्नो विगतसँग सम्झौता कायम गर्न खोज्छन् ।

केही कथाहरू व्यक्तिगत लाग्न सक्छन् भने केही कथाहरू हाप्रो समयको प्रतिबिम्ब पनि लाग्न सक्छन् । यी कथाहरूमा साभा कुरा भनेको शक्तिशाली र सामर्थयवान् महिला पात्रहरू हुन् । मनोरञ्जनका साथै भ्रम र सान्त्वना सिर्जना गर्ने १० किशोरी लेखकहरूको शक्तिशाली सामूहिक आवाजमा यहाँहरूलाई स्वागत छ ।

साझेदारहरू

सिर्जनात्मक सहकार्य

ANURADHA